

RINKIMINĖ RETORIKA

Retai sutampa su realybe

Vytautas Meškauskas

Rinkiminis laikotarpis niekur nėra rimtas, Amerikoje jis net labai ilgas — dar du mėnesiai. Savaime aišku, kad norint iškelti savo gerąsias puses, o priešinko blogąsias, dažnai nukrypstama nuo tikrovės. Be to, kreipiantis į atskiras grupes reikia pataikauti jų specialioms interesams. Pagaliau kai kas, prieštaraujantis kandidato filosofijai jau yra taip įsigyvenęs, kad prieš jį ne tik negali kovoti, bet reikia ir susigyventi. Pavyzdžiui, R. Reaganas yra dažnai ir teisingai kritikavęs social security sistemą, bet šiandien ji yra jau gyvenimo faktas, kurio negali pakeisti, nenustatydamas prieš save milijonus nuo jos priklausančių rinkėjų. Todėl Reaganas viešai pasižadėjo, jei būtų išrinktas prezidentu, ją ir toliau pilnai išlaikyti. Čia sustosime ir prie keleto kitų jo pareiškimų.

Kalbėdamas Chicagoje įvykusioje užsienio karų veteranų konvencijoje, Reaganas Vietnamo karą pavadino "kilniu" užsimojimu, tačiau tuoju pat pastebėjo, kad ateityje nereikėtų siųsti jaunimo į karą, kurio vyriausybė negali ar nenori laimėti. Kimbama, aišku, tik prie pirmos to pareiškimų dalies — karo priežasties kilnumo. Iš lietuviško taško žiūrint buvo daugiau kilnių priežasčių. Pvz. kodėl nepadėta mūsų partizanams, Vengrijos, Rytų Berlyno ir ankstyvesniems Lenkijos sukilėliams, pagaliau ir Vietname kovota tik už vienos dalies — Pietų — nepatekimą komunistinėn vergovėn. Iš tikro į Vietnamą buvo įsivėlta, todėl, kad ten atrodė būsią galima išlaikyti jo dalį laisva. Karui su pačia Sovietų Sąjunga kilnios priežasties iki šiol dar nerasta.

Reaganas pasmerkė Carterio administraciją ir už diplomatinį santykių su Taiwanu nutraukimą. Teisingai, tai buvo seno sąjungininko išdavimas. Bet Raudonoji Kinija ir JAV turi bendrų interesų prieš sovietus, todėl, rasit, Pekinas būtų sutikęs ir toliau toleruoti JAV santykius su Taiwanu — laisva Kinija. Dabar JAV interesus Taiwanu atstovauja "The American Institute in Tai-

wan", kuriame dirba tie patys diplomatai. Prekybiniai ir kultūriniai santykiai su ta sala klėsti. Žinoma, jėgos balansui kaip nors pakrypus, Pekinas vėl bandys tą salą atsiimti, bet tai jis galėtų padaryti ir išlaikius ankstyvesnį salos status quo. Be to, faktinai ta sala kultūriniai, istoriniai ir ūkiniai turėtų būti nepriklausoma, tačiau tam JAV ar patys taiwaniečiai turėtų pašalinti Čiang-Kaišeko režimo likučius. Kaip ten būtų, ir Reaganas, pasmerkęs Carterį, vis dėlto pats pasižadėjo nekeisti dabartinio Taiwano statuso.

Rimtesnis Reagano kaltinimas buvo JAV pastangų pasistatyti radaro nesekamo lėktuvo išdavimas spaudai, Carterio administracijai svarbu pasirodyti nepamiršus krašto saugumo reikalų. Už tat buvo lyg netyčia pasirodžiusios žinios apie prezidento direktivas 58 ir 59 Nr. Nr., kuriose kalbama apie Washingtono evakuavimą ir naują atominio karo strategiją bei taktiką. Aišku, kad "Project Steath" turėtų būti laikomas paslaptimi. Ant ra vertus, išgalvojus radarą tuoju pat pradėta ieškoti priemonių ir jį apeiti. Teoriškai tai galima pasiekti įvairiais būdais. Labai padeda objekto — lėktuvo, tanko ir pan. mažumas, forma, dažai. Jau paskutiniame kare buvo vartojamos ir elektroninės priemonės, kurios suklaidindavo radarą siunčiamus spindulius. Išvystyta technologija, kaip teisingai pastebėjo Gynybos Sekretorius Brown, gali pakeisti karinį balansą. Gintčas gali tik eiti apie tai, kada apie tai paskelbti eventualiam priešiui, kada esama tik paruošiamoje stadijoje ar vėliau. Blogiau, jei vienintelis argumentas už pastangų išdavimą yra tik rinkikų nuotaikos.

Vienu žodžiu, daug yra reiškinių, kuriuos politikai gali pasmerkti, bet nepataisyti. Ar juos reikia minėti, čia jau reikia turėti jautrią gyslelę, galinčią įspėti rinkikų nuotaikas. Ašaras ir prakaitą jiems galėjo padėti Churchillis tik jau karui prasidėjus. Prieš tai jie džiaugėsi Chamberlaino nuolaidų politika ir Roose-

(Nukelta į 2 psl.)

Respublikonų prezidentiniam kandidatui gub. Ronald Reaganui lankantis Chicagoje, lietuvių apgyventoje apylinkėje, Gintaras Karosas per lietuvaite, apsirengusias tautiniais rūbais, įteikė savo išleistą lipinuką "I Love Lithuanians", kurį Reaganas šypsodamasis iškėlė, o UP fotografas užfiksavo ir daugelis amerikiečių laikraščių įsidėjo.

Ronald Reagan pas Chicagos lietuvius

Sekmadienio (1980. IX. 7) vakare Chicagos lietuvių apskriejo žinutė, esą rytoj, pirmadienį, 3 val. p. p. lankysis pas lietuvius, Chicagoje, Marquette Parke respublikonų prezidentinis kandidatas Ronald Reagan! Šios žinios šaltinis, pasirodė, buvusi Lietuvių Respublikonų Lygos valdyba. Tą valandą susirinko pora tūkstančių, o gal ir daugiau, žmonių į Washtenaw ir Lithuania Plaza Court sankryžą.

Netrukus atvyko, tiesiog iš O'Hare aerodromo Illinois gubernatoriaus J. Thompson lydimas, ilgoje autobuso ir mašinų svitoje, laukiamas Ronald Reagan. Sutiktas ilgais plojimais, grojant jaunųjų lietuvių (Polikajė, Strolų ir kt.) orkestrui išlipusį iš mašinos R. Reagan norėjo lietuvių respublikonų vardu pasveikinti Algis Regis, bet minia ir TV, radijo bei spaudos reporteriai su kameromis ir rekorderiais spaudėsi arčiau jų ir stūmė juos tolyn link

Western gatvės... Taip R. Reagen spausdamas sutiktiems asmenims rankas su visa palyda nuvyko į "Ramunės" užkandinę...

"Ramunė", vaišindamiesi lietuviško skonio užkandžiais, R. Reagen, J. Thompson ir kt. iškalusė A. Regio sveikinimą ir drauge su kitais liet. respublikonų vado-

vais, pasikeitė viena kita mintimi. Prez. kandidatas ta proga gavo dovanų, suvenyrų, tarp jų gintarinius karolius savo žmonai Nancy Reagen. Sėsdamas į mašiną jis atsisveikino, iškeldamas čia pat lietuvaite įteiktą lipinuką su užrašu "I Love Lithuanians"... (mv)

Mirė Korp! Neo-Lithuania steigėjas dr. Simas Virkutis

Trečiądienį, 1980 m. rugsėjo 10 d. mirė dr. Simas

Dr. Simas Virkutis

Virkutis. Velionis (g. 1895 m. balandžio 26 d.) Lietuvoje, medicinos gydytojas, visuomenininkas. Gydytojo diplomą gavo Lietuvos Universitete, 1928 m. Baigęs studijas kurį laiką dirbo Sveikatos departamente, vėliau perėjo į Kauno miesto savivaldybę, miesto gydytojo pareigoms. Ir jose išbuvo iki bolševikų okupacijos 1940 m.

Dr. S. Virkutis nepriklausomos Lietuvos metais ak-

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kas vyksta Lenkijoje? — Vyriausybė gali žmones įbauginti, bet ne patenkinti. — Nerimas kitose komunistinėse valstybėse.

Kol kas įvykiai Lenkijoje ėjo numatyta vaga. Partijos ir valdžios bosas Edward Gierek buvo pavarytas, jo vieton paskirtas niekuo nepasižymėjęs partijos aparatininkas, iki šiol prižiūrėjęs kariuomenę, policiją ir santykius su bažnyčia, 53 metų amžiaus Stanislaw Kania. Jis viešai pažadėjo respektuoti susitarimus su streikuojančiais darbininkais, bet kartu pareiškė, kad 'turime apginti socializmą', kas reiškia, kad partija ir vyriausybė stengsis visas iškovotas darbininkų laisves paversti nieko konkrečiau nesakančiais žodžiais. Turint galvoje, kad už jo stovi sovietų tankų divizijos, gali prileisti, kad tai jam gali pasisekti. Blogiau, kad su durtuvais - ir net tankais - negali pataisyti ekonomijos. tiesa, sovietai pažadėjo paskola didžiausiomis skylėmis užlopyti, bet eina gandai, kad toji paskola siekianti tik šimtą milijonų dolerių, o Lenkijai reikalingas bent vienas bilijonas. Kad kiek pataisyti darbininkų ūpą, vyriausybė pradėjo įvairių pareigūnų - kurie iš savo vietų pasipelnijo - 'Cistką', bet tai tik laikina paguoda.

Laukiantiems greito sovietų įsikišimo reikia atsiminti, kad vadinamam Prahos pavasariui galas buvo padarytas tik vasarai baigiantis. To pavyzdžio laikantis, sovietų tiesioginio įsikišimo reikia laukti tik

Mirė S. Virkutis...

(Atkelta iš 1 psl.)

tyviai reikšėsi ten, kur buvo rūpinimasis gyventojų sveikatingumu. Taip jis buvo vienas steigėjų Lietuvos akliesiems globoti draugijos (1931 m.), Lietuvos motinoms ir vaikams globoti Sąjungos narys, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus narys ir kt. Studijų metais (1922) Velionis S. Virkutis buvo vienas iš trylikos Lietuvos Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania steigėju. Su šia Korporacija jis palaikė ryšį, aktyviai ją rėmė iki pat mirties. Atsimenu mano studijų dienomis (1933-37 m.), užtekdamas paskambinti telefonu dr. S. Virkučiui į įstaigą ir pranešti apie susirgimą neolithuano ir jis atsiradavo prie ligonio lovos, niekad neimdamas jokio honoraro!

Išėivijoje dr. S. Virkutis gyveno Shongau-Landsberg stovyklų artumoje, buvo tų stovyklų DP gydytojas. JAV apsigyveno Maryland valstijoje ir 1949-65 m. dirbo med. srityje. Paskutiniaisiais metais gerokai buvo sunegaliavęs. Palaidotas Baltimorėje, Md.

Mečys Valiukėnas

po Madrido konferencijos. Jei streikuojantieji turi kokią vėliną vadovybę, toji turėtų veikti galimai greičiau, 'kalti kol geležis dar karšta', šiaip ji bus ilgainiui išgaudyta ir likviduota, o 'laisvosios darbininkų unijos' 'savanoriškai' susidės su valdiškom ...

Lenkijos Tautinės Vienybės Frontas, kuriam vadovauja komunistai - ir i kuri dėl spalvos yra įjungta maža valstiečių partija neva atstovaujanti ūkininkus, ir Demokratinė partija neva kalbanti inteligentų vardu - sudaro 3,044,000 narių, t.y. mažiau negu 10% visų (35 mil.) valstybės gyventojų. Faktinai viską tvarko kompartijos aparatas iš maždaug 100,000 svarbiausių pareigūnų. Jie yra atsakingi 150 narių turinčiam Centro Komiteui, kuris savo keliu klausia 13 narių politbiuro. Tam frontui priklauso 16.6% visų darbininkų, 18% visų kvalifikuotų darbininkų ir 42.5% visų darbų prižiūrėtojų. Kiek iš jų tikrai frontan įstojo iš įsitikinimo ir kiek karjeros sumetimais - nuošimčiais išskaičiuoti, žinoma, sunku, bet galima prileisti, kad paskutiniųjų, kaip ir visuose valdančiuose režimuose, yra didelė dauguma.

Kad patys komunistai netiki į savo programas, įrodo naujos reformos Kinijoje, kur bus daugiau leidžiama pasireikšti atskiroms imonėms ir jų darbininkams Jugoslavijos ir Vengrijos pavyzdžiu. Kas po to uždirbs daugiau kaip \$540 i metus - bus apdėtas mokesčiais. Kol kas, visoje Kinijoje, tiek uždirbančių buvo tik 21.

Rugpjūčio 20 d., kai streikai Lenkijoje pasiekė savo kulminacinį punktą, sovietai, priešingai Helsinkio Aktui, pradėjo trukdyti BBC rusų tar nybos Voice of America ir Deutsche Welle transliacijas. Trukdoma perduodant sovietų programas tokio pat ilgumo bangomis. Skaičiuojama, kad per metus tam reikalui sovietai turėtų išleisti per 100 milijonų dolerių.

Sovietų satelitų media, apilai imant, apie streikus Lenkijoje pranešinėjo labai ne

daug. Tik vienos Vengrijos laikraščiai pranešė apie Giereko pažadą leisti laisvas unijas. Rytų Vokietija transliavo Giereko kalbą per Lenkijos televiziją su tuo pažadu, bet tas pažadas nepasirodė laikraščiuose. Labai santūriai laikėsi ir Jugoslavijos spauda. Savaitraštis 'Nin' prikišo Lenkijos darbininkams, kad jie per daug reikalauja iš savo vyriausybės, kuri nuo 1970 metų nuosirdžiai stengėsi pagerinti jų padėtį.

Užsikrėtimo iš Lenkijos šiuo metu daugiausia bijo Rumunija ir Jugoslavija. Pirmoji pergyveno kasyklų streikus 1977 metais, o Jugoslavijoje, kur streikai leidžiami nuo 1958 metų, būkštaujama, kad dėl labai įtemptos ekonominės padėties bet kokie nauji streikininkų reikalavimai negalėtų būti patenkinti.

Tuo tarpu kai Kremlius ponai svarsto ką toliau daryti, ar pavartoti jėgą - ir kaip, JAV atšaukia iš Europos 6,000 puskarininkų, o iš Korėjos 900. Priežastis esanti tokia, kad pačioje Amerikoje esančiose JAV divizijose yra tokia me blogame paruošties stovyje, kad jos pagerinimui skubiai reikalingi kadrai iš frontinių linijų. Iš čia esančių 10 divizijų tik trys laikomos 'kautinėms pasiruošusios', ir tai su tam tikrais rezervais.

Rinkiminė retorika...

(Atkelta iš 1 psl.)

velto pažadais neįsivelti į karą. Už tai reikia pageidauti visų pirma gudraus prezidento, kuris mokėtų išnaudoti susidariusias galimybes. Galvojant apie dabartinius kandidatus reikia sutikti su Nixono komentaru per NBC tinklą: prieš Carterį kalba jo veiksmas, prieš Reagano — jo žodžiai. Normaliai veiksmas turėtų būti svaresnis, bet kas žino...

EXPERIENCED HOUSEKEEPERS

Needed for high rise condo. Day & evening shift. At least 3 years professional experience required. Take charge type. Good starting wages.

216-221-6063

(33-36)

■ Iš kitos pusės

Skaitau ir vėl netikiu savo akim. NAUJIENŲ rugp. 30 d. vedamajame rašoma:

"Reikėtų parašyti protesto raštą Valstybės departamentui, kongresui ir Baltiesiems Rūmams, kuriame privaloma korektiškai išaiškinti susidariusią padėtį, paskyrus R. Česonį patariamuoju atstovu į Madrido konferenciją. Rašte reikėtų paklausti, kodėl buvo aplenkta ALTa, sudaryta vien iš demokratinų partijų ir sąjūdžių, siekiančių atstatyti laisvą demokratinę Lietuvą."

Tuo pavyzdžiu sekant reikėtų patarti ir Reaganui su Carteriu, vienam iš jų pralaimėjus rinkimus, 'pareikšti protestą'. Iš tikro, kaip NAUJIENOS turėtų žinoti, pralaimėjus konkurentas ir pasveikina laimėjusį ir pasimoko iš savo klaidų. Šiuo atveju ALTa turėtų paanalizuoti, kodėl ji buvo aplenkta? Gal ji nebuvo pakankamai gerai reprezentuojama Washingtone, o gal NAUJIENOSE pamintotos 'vien demokratines partijos ir sąjūdžiai, siekiant atstatyti laisvą demokratinę Lietuvą' realybėje atrodė kiek menkiau negu popieriuje. Neradus savo nuodėmės galima būtų pasiguosti bent tuo, kad spaudos pranešimais "R. Česonis yra paskirtas būti lietuvių atstovu ir koordinuoti rinkiminius uždavinius (Carterio perrinkimui — vm) Amerikos lietuvių tarpe". Kadangi mūsų tarpe Česonis buvo nežinomas, jam būs nemažai padėta, skiriant jį į tą delegaciją, kas, sprendžiant iš NAUJIENČ, ir pasisekė.

Pabaigai nemokamas patarimas. ALTa ir jos šalininkai geriau padarytų, jei kreditą už jo paskyrimą pripažintų pačiam Česonui asmeniškai, o ne Bendruomenės ar frontininkų "manevrams". Vienaip ar kitaip, visi administracijos paskyrimai rinkiminiais metais yra politinio pobūdžio. O jei šiais metais prireikė ir lietuvių, dalis nuopelnų už tai priklauso ir ALTai, tiek metų mūsų reikalais klebenusiai duris Washingtone. vm

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomėnė • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

EKONOMINIAI IR POLITINIAI SĄJŪDŽIAI PASAULYJE

Nūdien kultūringo pasaulio kraštai itin susirūpinę ateities gerbūviu. Jie trokšta geresnės santvarkos, ekonominio ir politinio pagerėjimo. Daugelio kraštų gyventojus slegia dideli mokesčiai, ekonominė krizė ir milžiniškas ginklavimasis. Ginkluojasi didžiosios valstybės, neatsilieka ir mažosios. Taigi ypatingai daugeli sekama šių dienų ekonominio ir politinio gyvenimo įtampa. Daug kam atrodo, jog artėjanti pasaulio audra. Be to, matyti, kaip naikinamos ir mindžiojamos tarptautinės sutartys ir žmoniškosios idėjos.

Atrodo, kad šiame atominiame amžiuje pastoviai laikosi tik vienintelė teisė — stipri jėga, gausios armijos divizijos, tankai, aviacija ir, žinoma, gaudinimui branduoliniai ginklai. Taip pat netikėti politiniai bangavimai, teisių pažeidimai ir jų nepaisymai daugelį pasaulio valstybių išmūšė iš pusiausvyros kelio.

Tokia politinė apreiška ir pasaulio ekonominiai įvykiai daug kur gyventojams kelia pagrįstą nerimą ir baimę. Skriaudžiamieji neberanda draugų, paramos, užtarėjų, ypač nėra žodžio ir rašto teisėjimų. Vieną dieną pasižadama, net pasirašoma, o po kelių metų griauinama. Žodžiu, priekiavimas svetimu kailiu virsta pasauliniu dėsniu. Dažnai smurtas ima viršų prieš bet kokią teisę ir teisėtumą.

Daugelis mokslininkų kelia klausimą, ar verta mokslinius išradimus skelbti, girdi, nes daug išradimų nė žmonijos gerovei skiriama, bet žmonijos žūdynėms. Kasdieninė spauda išmargyta spėliojimais, pranašavimais ir netikru rytojumi, keldama apatiją pozityvniai veiklai. Pasak pesimistų, kam dirbti ir kurti, jei rytojus viską dūmais paleis!

Dabar technikai beveik nieko nėra negalimo. Ji pakaitė, tarsi iš pagrindų žerės rutulio veidą, pasakiškai padidino milžinišką produkciją. Iš tokios buities atsirado didelis gobšumas,

pavydumas, ištaigingumas, silpnėsnių tautų pavergimas. Ryšium su tuo daugelyje kraštų pasireiškė bedarbė, kuri stumte stumia gyventojus į sunkią ekonominę būklę. Žodžiu, didžiosios valstybės siekia būti galinomis, ekonomiškai stipriomis, o mažosios nori, kad tik pajėgtų nors pakenčiamai egzistuoti.

Tai maždaug tokios yra vyraujančios nuotaikos, kurios vienur stipriau, kitur silpniau jaučiamos. Be to, su ginklavimosi svaigulių daug kur tautinis idealizmas iš šaknų pakirstas. Tokios nuotaikos yra būdingos ir net kai kur tragiškos. Aplamai tas visur jaučiama tik, žinoma, skirtingame laipsnyje.

Politiniai tautų sąjūdžiai ateina ir praeina. Tačiau per visokias audras išlieka tos tautos, kurios būna darbingos, drausmingos, tautiškai susipratusios. Lietuvių tauta išgyveno keliošimtmėčių istoriją, daug yra mačiusi ir pergyvenusi baisių kančių bei tragedijų. Tačiau po visų tų sunkių išgyvenimų atsigaavo, tapo nepriklausoma valstybė. O tai įvyko dėl to, kad ji buvo sveika, išlaikė savo tautinius savumus, nepasidavė kitų tautų įtakoms, grėsusioms ją nušluoti nuo žemės paviršiaus.

Tauta, kuri nori augti ir tvirtėti, reikalauja iš savo vaikų aukštų idealų, didelių darbų, pasišventimo ir pasiaukojimo. Kaip žmogus be aukštesnių siekimų bei idealų, nors materialiai būna viskuo pertekęs, dažnai išsigeria, merdi... Taip ir tauta be savo vaikų pasiryžimo, pasiaukojimo jos gerovei, bė didžiųjų darbų pamazų skęsta kitų tautų jūroje.

Tad tautinio sąmoningumo reikalas yra vienas iš aktualiausių ir būtiniausių sąlygų, išlaikyti svetur gyvenantiems lietuvių. Todėl reikia mums semtis stiprybės iš savo tautos praeities. Prisiminti jos vargą, kovas ir garbingus žygius. O juose yra geriausių pavyzdžių, rodančių

SOVIETAJ NEPILDO HELSINKIJE DUOTŲ PAŽADŲ

Lietuvoje išėinančiame pagrindinio laikraštyje "Aušra" Nr. 21 (61) 1980 m. kovo mėn. buvo atspausdintas docento Vyta. Skuodžio šis atviras laiškas TSRS vyriausybės vadovui L. Brežnevui.

Jūs savo kalboje, kurią pasakėte 1975 m. liepos 31 d. Helsinkyje apie saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimą, taip kalbėjote: "Vargu ar kas nors neigs, kad pasitarimo rezultatai yra kruopščiai apsvarstyti visų dalyvaujančių valstybių interesų balansas. Todėl su jais reikia elgtis ypač rūpestingai". Tada Jūs pasakėte dar ir taip: "Mes vadovaujamės tuo, kad visos šalys, kurių atstovai dalyvauja pasitarime, įgyvendins pasiektus susitarimus. Tarybų Sąjunga veiks kaip tik šitaip".

Rytojaus dieną Jūs drauge su kitų valstybių 34 signatarais pasirašėte Helsinkio pasitarimo Baigiamąjį aktą, kurio I d. 7 str. skelbia: "Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje dalyvaujančios valstybės veiks pagal SNO tikslus bei principus ir pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Jos taip pat vykdys savo pareigas, kaip jos nustatytos tarptautinėse deklaracijose ir susitarimuose šioje srityje, įskaitant ir Tarptautinius paktus dėl žmogaus teisių, jeigu jie jas riša". Taigi savo parašu Jūs dar kartą patvirtinote, kad TSRS pripažįsta ir įsipareigoja vykdyti Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, kurią tuometinis TSRS valstybės atstovas pasirašė lygiai prieš 31 metus (gruodžio mėn. 8 d.). Jums juk gerai žinomas tos deklaracijos 19 ctr., kuris skelbia: "Kiekvienas žmogus turi teisę į savo įsitikinimų laisvę ir į laisvą jų pareiškimą; ši teisė apima laisvę netrukdomai laikytis savo įsitikinimų ir laisvę ieškoti, gauti ir platinti informaciją ir idėjas įvairiomis priemonėmis

kaip buvo kovojama ir kaip reikia dirbti, kovoti dėl savo tautos garbės ir laisvės. Patirsim, koks didingas buvo pasiryžimas ir narsumas senovės lietuvių; jam geriau buvo mirti karo lauke arba šokti į liepsnojančią laužą ir žūti, negu priešui negarbingai vergauti.

Šiandien mūsų nuotaikos apsiniaukę ir dėl to esame labai susirūpinę ir prisilęgi vilčių svajonėse. Bet juo didesnis bus pasitikėjimas, susiklausymas ir pasiryžimas, tuo greičiau pergyvensim tuos sunkumus ir artėsime prie tikslo.

(jm)

mis ir nepriklausomai nuo valstybinių sienų".

1979 m. lapkričio 24 d. mano bute buvo padaryta krata. Kratos protokole ji buvo motyvuota taip: "tikslu surasti ir paimiti antitarybinio turinio leidinius ir dokumentus bei technines jų gaminimo priemones, o taip pat kitokius daiktus ir dokumentus, galinčius turėti reikšmės bylai". Tą pačią dieną tokios pat kratos buvo padarytos dar keliuose butuose Vilniuje ir Kaune. Tokia valdžios pareigūnų intervencija į privačius butus ir į privatų gyvenimą grubiai užgauna žmogaus orumą ir jokių būdu nesiderina su Jūsų kalba, pasakyta Helsinkyje 1975 metais ir ten Jūsų pasirašytų dokumentų turiniu ir jų dvasia.

Mano bute TSRS valstybės saugumo komiteto pareigūnai kratos metu paėmė Lietuvoje leidžiamus pagrindinio laikraščius, mano paties rankraščius, užrašus ir išrašus iš užsienyje išleistų knygų ir "samizdato" leidinių. Taip pat buvo paimitos rašomosios mašinėlės (lietuvių ir rusų k.), magnetofonas ir net pinigai. Po kratos prasidėjusių tardymų metu esu laikomas dideliu nusikaltėliu ir esu verčiamas išduoti kitus, kurie taip pat kaip ir aš kažkada tikėjo TSRS vyriausybės gera valia laikytis prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių aferoje.

Lietuvoje ir beveik visoje Tarybų Sąjungoje plačiai paplitusi apeinanti cenzūra ir primityviomis priemonėmis dauginama spauda (vadinamoji pagrindinio spauda) oficialiojoje propagandoje ir slaptose instrukcijose yra laikoma antitarybine ir šmeižikiška. Tų, kuriems užkabinama tokia etiketė, laukia panašūs sudorojimas kaip su tais, kurie juodžiausiais stalininės diktatūros metais būdavo pavadinami liaudies priešiniais. Kaip visa tai suderinti su dažniais TSRS valstybės vadovų ir tarybinės propagandos tvirtinimais, kad TSRS yra pati demokratiškiausia šalis pasaulyje? Kaip tada pavadinti tokias šalis, kurioms nors dar toloka iki tikros demokratijos, tačiau jose į opozicines nuotaikas, kalbas, raštus ir leidinius žiūrima ne tik kaip į normalų, bet net kaip į teigiamą reiškinį? Pagaliau, tokios opozicijos būtinumą patvirtina net dialektinis materializmas, kuris kaip filosofinė doktrina, yra priimtas komunistinės ideologijos pagrindu. O juk vienas iš jo dėsnių teigia, kad vystymasis yra priešybių kova. Taigi, opozicija ir krašto valdymui nekenkia,

o priešingai, ji padeda surasti tas optimaliausias valdymo formas, kurioms priartinti visi tos šalies gyventojai. Opozicijos persekiojimai tikrai parodo, kad krašto gyventojams uždrausta net galvoti apie TSRS valdymo sistemos tobulinimą. Opozicijos Tarybų Sąjungoje persekiojimais žemina pagarbą amžiaus valstybės vadovų autoritetą, kurie pasiūvę viską spresti patys, neatsižvelgiant į milijonų gyventojų nuotaikas, viltis, lūkesčius ir reikalavimus. Teigti, kad TSRS valdymo forma ir jos vadovų vykdoma užsienio ir vidaus politika pasiekė aukščiausią tobulybės viršūnę, tai tas pats, kaip paneigti dialektiką ir istorinį materializmą, pripažįstantį amžiną materijos judėjimą ir nuolatinį vystymąsi žmonių visuomenėje.

Kiekvieną dieną mums teigiama, kad Tarybų Sąjungoje visa valdžia priklauso liaudžiai. O juk ta liaudį sudaro ne kokie nors besieliai beveidžiai, bevaliai ir negalvojančios individai, bet gyvi žmonės su individualiomis savybėmis, asmenybėmis. Tad kodėl jiems draudžiama turėti savo nuomonę laisvai pareikšti žodžiu?

Taigi, pribrendo laikas daiktus ir reiškinius pradėti vadinti jų tikraisiais vardais. Tai, ką tarybinė propaganda vadina demokratija, yra slogi diktatūra ir tol ji tokia pasiliks, kol TSRS vadovai nenustos ignoruoti savo pačių prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus ir nepradės gerbti ir saugoti žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių. Kuo greičiau tai bus padaryta, tuo greičiau TSRS taps demokratine ir visų gerbiama valstybe. Tuomet žymiai lengviau ir greičiau išsispres ir visi kiti tarptautinės ir vidaus politikos klausimai, kurie Jums nuolatos kelia didelį rūpestį.

Prašau priimti ir dalykiškai apsvastyti šį mano atvirą laišką (kitokios galimybės jį Jums įteikti aš neturiu), kurį parašiau pasinaudodamas TSRS Konstitucijos garantuota teise pateikti valstybės organams pasiūlymus.

doc. Vyta. Skuodis
žmogaus teisių gynimo
Lietuvoje iniciatyvinės
Helsinkio grupės narys

Vilnius,
1979 m. gruodžio 6 d.

WANTED EXPERIENCED
SEWING MACHINE
OPERATORS

Experienced, factory sewing machine operators to fill available sample making positions. Steady 5 day week.

APPLY IN PERSON

BRIDAL ORIGINALS INC.
1717 OLIVE ST.
ST. LOUIS, MO.
or call for appointment 314-436-0670 (29-38)

■ Iaiškai Dirvai

Dar iš kitos pusės...

Rugpiūčio 14 d. DIRVOS (Nr. 32) Savaitinėje politikos apžvalgoje cituojamas kolumnistas J. Reston: "Demokratai kovoja ne prieš Reaganą, bet jo karikatūrą...". Iš kitos pusės, pasisakydamas dėl mano straipsnio apie sen. Goldwaterio knygą "Be jokių atsiprašymų", Vytautas Meškauskas (vm) vien keliom užuominom sukarikatūrina JAV konservatorių pasaulėžvalgą — amerikoniškumą, jos patriarchą sen. Goldwaterį ir, "cowboy"iškų filmų, rodomų jau po vidurnakčio, ... pagalba to pasaulėžiūros paveldėtoją politinėje arenoje Ronald Reaganą.

Džiugu, kad V. M. bent nesišvaisto "ekstremistais", kaip paprastai daro konservatizmo kritikai mūsų spaudoje. Pagirtina, kad nors ir ne svarstydami ar neduodami atsakymų, jis užkabina esminius klausimus, kurie prašosi atsakymų ir klaidingų prielaidų atitaisymų. Ne naujiena, kad JAV "liberalai" Reaganui nepripažįsta ilgametės visuomeninės ir politinės veiklos bei jo patirties gubernatoriaus kėdėje, ir bando jį užšaldyti artisto vaidmenyje. Tas pat bandoma daryti ir su konservatorių pasaulėžvalga. Kadangi JAV nacionalistai — amerikanistai siūlo sustabdyti pagalbą priešui, tą pagalbą nukreipiant draugams bei sąjungininkams, ši pasaulėžiūra pakrūpina "izoliacionizmą". Ir Meškauskas nurašo antikomunistinę — stiprios Amerikos užsienio politiką kaip "amerikonišką" izoliaciją", lyg Barry Goldwater, Robert Welch, ar Ronald Reagan duotų tam bet kokio pagrindo. Yra priešingai.

Net DIRVOS straipsnyje citavau Goldwaterį:

"Amerikos užsienio politikos galutinis tikslas turi būti — padėti sukurti pasaulį, kuriame būtų įmanoma didžiausia galimybė laisvai su teisingumu, taika ir medžiaginiu gerbūviu."

Ar tai izoliacionizmas? V. M. minėtas Robert Welch buvo mano pacituotas 1979 m. rugsėjo mėn. Į LAISVĘ:

"Arba trečdalis žmonijos, dabar esančios komunizmo vergijoje, sutraukys savo grandines, arba mes patys po kurio laiko būsime jomis sukaustyti."

Kame čia "amerikoniška izoliacija"? Ar yra izoliacionizmas Reagano pareiškimu, kad Vietnamo gynimas nuo komunizmo buvęs kilnus žygis?

Nors ir manant, kad V. M. šiame reikale klysta, tenka džiaugtis, kad šį "izoliacionizmą" klausimą iškėlė

spaudoje, ištraukdamas jį iš pašnibzdų politikavimo. Ypač teigiama tai, kad turi drąsos kelti viešumon mums esminį klausimą: "Kas duoda daugiau tėvynei vilties?...". Šis klausimas daugelio rūpestingai vengiamas kelti ar atsakyti. Būna laukti, kad V. M. grįš prie šio klausimo su tam vertu rimtu panagrinėjimu ir aiškiu atsakymu, vietoje tik užgaunant jį ir paliekant kaboti ore.

Įtaigojimas, jog antikomunistai bando "vaidinti cowboy'ų" pasaulio politikoje nėra nauja mintis. Jau 1964-jų metų rinkimuose Goldwater buvo tuomi pakaltintas. "Šaudo nuo šlaunies...", reiškia staigus neatsakingas. Tuomi buvo gąsdinami balsuotojai.

Ir Meškauskas baiminasi JAV dešiniųjų: "Ar tokiam pasaulyje JAV gali dar vaidinti cowboy'ų?" Patogiai nutylėjęs, jog ne "cowboy'ai" kalti, kad gyvename "tokiame pasaulyje", jis pranašauja, jei niekas per daug nepasikeis, Meksikoje 2000 metais, girdi, gyvens jau 131 milijonas žmonių, kai JAV vos 248 mil. Ji turėtų nuraminti kiti pranašai, kurie mano, kad netrukus bus daugiau meksikiečių suplūdusių į JAV, negu likusių Meksikoje. Ir jeigu niekas nepasikeis, pabėgėliai nuo komunizmo ne tik iš Kubos ir Nikaraguos, bet ir iš Brazilijos, Argentinos, Čilės, Kanados, iš visos Vakarų hemisferos, užtvindys JAV. Tad neatrodytų, jog mums tektų rūpintis gyventojų nedateklum... Rūpestis gal būtų — kas po to?... Dauge-lij neramina klausimas, kaip Kambodijos gyventojų skerdynių statistika atitiktų panašiam atvejui Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Gal apie tai pagalvojus daugeliui amerikiečių, kaip matome, ir "cowboy'ų" bei jų "izoliacijos" nebebaisu. Jiems ne tiek svarbu, kas bus 2000-iais metais, kiek tai, kas gali būti, pavyzdžiui, 1984 metais.

Ne be pagrindo, matomai, Respublikonų Konvencijoje sen. Goldwater įspėjo tautą, kad Respublika esanti pavojuje, ir ši galinti net būti "paskutinė Respublikonų Konvencija, ir už dviejų savaitių paskutinė Demokrataų Konvencija..." Trijų karų veteranas, JAV Marinių korpo atsargos generolas, Lewis W. Walt savo 1979 m. išleisoje knygoje "The Eleventh Hour" (Vie-nuoliktoji Valanda) jau įvade įspėja apie liūdną JAV gynybos stovį ir dar liūdnasnes galimas to pasekas, jeigu, anot V. M., "niekas

per daug nepasikeis". Ir gen. Walt nekaltai apie 2000 metus:

"Mūsų padangėse nematome atskrendančių raketų, kadangi Sovietų vadai tiki su kantrybe gali netrukus priversti mus pasiduoti. Ne kalbu apie kurią nors datą tolimoje ateityje, bet apie vieną dieną ateinančių keturių ar penkerių metų laikotarpį."

Šienu nėra deja, vieninteliai bandą įspėti ir nurodą būtinumą reikalus pakeisti. Atrodytų, toks įspėjimas tiktų ir mums, ypač Amerikos piliečiams. V. M. visai teisingai nurodo reikalą "žiūrėti ir iš lietuviško taško". Matomai įžiūrėjęs "izoliaciją" dešiniuosiuose, nežiūrint visai ką kitą rodančių faktų, jis villiasi, jog "anų institucijų (C.F.R. — Council On Foreign Relations ir Trilateral Commission) propaguojamas siekimas..." "...duoda daugiau tėvynei vilties..." Jo manymu tai atnešią "...kokią nors tvarkos pasaulyje, kuriame bus vietos visiems."

Laimei jis vis tik pripažįsta, kad tas "sieikimas" (iki šiol) "...labai nelaimingas ir pilnas klaidų". Kad nelaimingas, gali paliudyti gausybė tautų — pradedant lietuviais, baigiant kambodiečiais ar afganistaniečiais. Tačiau dėl "klaidų" esama įvairių nuomonių. Pavyzdžiui, buvęs JAV Karo Sekretorius James Forrestal yra pastebėjęs, kad — jei tai būtų klaidos, State Departamentas "bent kartą padarytų klaidą mūsų naudai".

Trilateral Commission yra tik pati naujausia C. F. R., šiuo atveju tarptautinė, atžala. Tačiau C. F. R. dominavo ir vėliau vykdė JAV užsienio politiką nuo pat Pirmojo Pasaulinio karo, kadangi šis privatus internacionalistų klubas lig šiolei dominavo abiejų partijų pastatytas vyriausybes. Sunku suvokti, ir todėl, reikia laukti V. M. mums paaiškinti, kaip gali Lietuvai duoti bet kokios vilties autoritai Jaltos, Potsdamo, Kaliningrado srities, "paliaubų" Korėjoje, "garbingos taikos" Vienaime, "detentės", Sonnenfeldo doktrinos, Kubos — Nikaraguos — Irano "demokratijon" įstūmimo, Afrikos "sudemokratinimo", SALT, Helsinkio Akto, ir šimtų kitų politinių katastrofų sumanytojai ir vykdytojai. Yra daugiau, negu norinčiam pamatyti reikia, įrodymų, jog už viso to stovi C. F. R. pasaulėžvalga. Todėl, kaip Meškauskas teisingai pastebėjo, šios grupės yra "Braženo iš seno bijomos". Būna ti kėtis, jog V. M. savo skaitytuos suklaidino savo rašiny sudarydamas įspūdį, kad jis minėtųjų "institucijų" politikai ir siekiams

pritaria bei į jas deda viltis Lietuvos laisvei. Tačiau "institucijų" terminas šiems privatiems klubams tetinka tik tokiu pat pagrindu, kaip ir Mafijai. Jų įvestos "tvarkos pasaulyje", jei kas jau pamiršo Lietuvą, vėl tenka pakartoti, naujaisieji pavyzdžiai yra Kambodija ir Afganistanas. Tokiame pasaulyje nebūtų vietos ne tik tai Lietuvos laisvei, bet ir lietuvių tautai. Vargu ar būtų vietos ir Vytautui Meškauskui bei jo "iš kitos pusės": viskas būtų tik iš vienos pusės, kiek jos bebūtų likę.

Vilius Bražėnas

V. Meškausko P. S.:

Kaip matome, V. Bražėnas toliau kovoja su C. F. R. ir Trilateraline Komisija, teigdamas, kad jose susibūrę žmonės įtaigavo JAV užsienio politiką nuo Pirmojo Didžiojo Karo. Jei taip, jie dažnai keitė savo pažiūras. Juk po Pirmojo pasaulinio karo JAV atsisakė stoti į Tautų Sąjungą, o po Antrojo jie tapo 'internacionalistais'. Įdomiausia, kad tuo metu kai Bražėnas siuntė savo šį rašinį Dirvai, N. Y. Times pasirodė straip-

snis, kuriame įtariama, kad toji komisija yra nusivylusi savo nariu Carteriu ir yra pasiruošusi paremti... Reaganą. Ar ji ir po to yra didžiausias V. Bražėno priešas? Žiūrėk dar str.: "Rinkimų retorika".

PADEKA DIRVAI IR A. JUODVALKIUI

Nuoširdžiai dėkoju Dirvai už atspausdinimą pui-kaus Antano Juodvalkio straipsnio "Moksleiviams grįžtant į mokyklas" ir mūsų laiško "Mielie lietuviai tėvai", kurie tilpo Dirvos Nr. 35 ir 34 1980 m. rugsėjo mėn. 4 d. ir rugpiūčio mėn. 28 d.

Tai yra įrodymas, kad Dirva ir mes giliai suprantame lietuviško švietimo reikimą, nes kada ištuštės lietuviškos mokyklos, tada nebus kas moka kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai, tada apmirs visa lietuviška visuomeninė veikla iš-eivijoje ir nebus kas skaito lietuviškos knygos ar laik-raščio.

Tad dar kartą dėkoju.

Vytautas Kutkus
JAV LB Krašto Valdybos
Pirmininkas

"Amber Holidays"

1980 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Spalio 8 — \$879.00

Gruodžio 26 — \$779.00

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1981 M. PRASIDEDA KOVO 25 D.

REGISTRACIJAS PRIIMAME DABAR.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir RUPESTINGAI išsiunčia visa eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

OPPORTUNITY FOR PHYSICIANS AND REGISTERED NURSES

New 34 bed acute care hospital on the campus of The University of the South is looking for the right persons to fill registered nursing and physicians positions on all shifts. Located in the scenic Tennessee Mountains the facility has a growing medical staff. It offers the chance to develop your own ideas and put them into action; financially attractive; housing arrangement, and the chance to enjoy many campus activities.

CALL OR SEND RESUME TO:
ADMINISTRATOR OR DIRECTOR OF NURSING
EMERALD-HODGSON HOSPITAL
University Ave., Sewanee, Tn. 37375.

Phone: 615-598-5691.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Bronys Raila mėgsta dialogus. Štai 1970 m. išėjo jo stambi knyga: Dialogai su lietuviais. Vėlgį 1977 m. pasirodžiusiame veikalė: Bastūno Maištas jis varo kieta dialogą su išeivija, o dabar Vaivos Rykštėje jis dialoguoja su Maskvos statytiniais Lietuvoje, išpūstais žandais pūčiančiais komunistinės propagandos dūdas. Skaitant Railos knygą, reikia turėti galvoje, kad Krašto didžioji dauguma šiandien tyli užčiauptomis lūpomis, o jos vardu kalba "rinktiniai atstovai", Maskvos prisimetėliai. Tad Raila ir kalba per Radio Liberty, o dabar ir per savo knygą tai tylinčiai daugumai, aiškinamas tikrąją padėtį, vėtydamas grūdus nuo pely, žodžiu, įleidamas tiesos ir šviesos spindulį į tvankios maskvinės propagandos dusinamą Kraštą.

Kaip Vaivos Rykštė pasirodė pavergto Krašto dangėje?

1974 m. Raila buvo pakviestas kalbėti per Radio

Rykštė supinta iš 100 sukrių mazgų

Nauja Bronio Railos knyga

Liberty okupuotai Lietuvai ir, kaip jis sakosi įžanginiame žodyje, per penkerius metus, t. y. iki 1979 m. tų prakalbų susidariusi visa šimtinė. Tai yra ištis gerai ne tik žurnalistiškai, bet ir literatūriškai apdirbtų kritinių, publicistinių gabalų, liečiančių šių dienų Lietuvos gyvenimą politiniais, kultūriniais, ideologiniais ir kitais požūriais. Svarbiausias; anot paties autoriaus, tų prakalbų tikslas esąs "atremti nesiliaujamus propagandos srautus dusinti tautą dvasiškai" (8 psl.).

Toliau savo prakalboje autorius paaiškina, kad knygos pavadinimą pasiskolinęs iš V. Krėvės pasakos apie laumę Vaivą, kuri, nors ir būdama gera, bet, nebeapsikentus niekinama ar pamirštama, kartais imdavusi plakti rykštę. Taigi, Raila, apgniauzęs rykštę, supinta iš 100 sukrių mazgų, atsivėdėdamas skalbia tautos išdavikus, šmeižikus, istorijos begėdiškus klastotojus, žodžiu, "nusipelnusius" Maskvos palaizūnus.

Medžiaga atremta į tikrovę

Pabrėžtina kad Railos knyga atremta į tvirtą tikrovės pagrindą. Jis yra sutelkęs aibę medžiagos apie šių dienų pavergtos Lietuvos kultūrinį, politinį ir visoki kitoki gyvenimą, seka jos spaudą bei literatūrą ir informuojasi iš tėvynės Amerikon kartais atvykstančių veikėjų. Tad autoriaus žodis dalykiškas, pagrįstas ir įtikinantis, trumpai tariant, Raila visada kalba ad rem. Itin liedsdamas literatūrą, — o apie ją jis daug kalba — autorius atsimena daugybę pavardžių savo kolegų, draugų ir bendrabarbių, su kuriais jam teko anais laikais susidurti, artimai bendrauti ir bendradarbiauti. Žodžiu, Vaivos Rykštė pamirkyta pavergtos Lietuvos gyvenimo

Bronys Raila, kurio knyga "Vaivos rykštė" turi didelį pasisekimą skaitančioje visuomenėje.

mo tirštoje medžiagoje, — autorius piešia aštraus ir įžvalgaus kritiko plunksna pavergtos tautos aprėpnį panoramą.

Apie pavartotos medžiagos gausybę liudija kad ir tas faktas, jog vardu ir temų rodyklėje suminėta per puspenkto šimto pavardžių bei temų ir suregistruota imponuojantis skaičius Lietuvoje išeinančių žurnalų ir knygų.

Literatūra, Trečias Frontas

Kalbėdamas apie literatūrą, Raila prieš pastato laisvosios Lietuvos rašytojus sukomunistėjusiems kolegoms. Sakysime, jis labai šiltai atsiliepia apie K. Binkį, kurį vadina savo mokytoju, palankiai mini B. Sruogą, Mykolaitį-Putiną, J. Savickį ir k. ir labai griežtai pasisako prieš tautos išdavikus, pav., L. Girą, A. Venclovą, P. Cvirką, tačiau suminkštėja kalbėdamas apie S. Nerį ir daro išvadą,

nors ir vadindamas ją išdavike, kad jos laisvės laikais parašyta poezija "gal būt išliks pastovus literatūros lobis ir pasigrožėjimas". Bent jam tie jos eilėraščiai visados ir ligi šiandien tebe patinka (241 psl.). Kitoje vietoje jis vėl pastebi, kad S. Neris "dėl savo talento" turbūt turėsianti mūsų literatūroje "reikšmingą vietą", (233 psl.). Nenoriu čia leisti į platesnes diskusijas, — gal pasisakysiu plačiau ta tema atskirai ir plačiau — tik šįkart man knieti Vaivos Rykštės autorių paklausti, ar jis siūlys tuos gražiuosius jos eilėraščius įtraukti ir į literatūros chrestomatiją, iš kurios mokyklinis jaunimas semtųsi tautinės dvasios? Juk, rodos, ir kitas išdavikas L. Gira parašė: Dul dul dūdele, graži mano margelė, kuri daug kam patinka...

Raila daug rašo apie kai kurių, kaip jie pasivadino "aktyvistų" rašytojų žurnalo Trečiojo Fronto atsiradimą. Nežinau jo pasirodymo smulkmenų, bet gerai atsimenu tos grupelės "pasidemonstravimą" rašytojų susirinkime. Tai buvo 1931 ar 1932 metais, kai vyko Lietuvos Rašytojų Draugijos steigiamasis susirinkimas universiteto rūmuose. Tik posėdžiui prasidėjus, prie prezidiumo stalo priėjo jaunas, šaunus vyras, perskaitė išsiėmęs iš kišenės, nežinau kaip pavadinti — manifestą, protestą ar tiesiog pareiškimą, — turinio nebeatsimenu, visi "protestantai" rūšiais veidais ir trankiais žingsniais demonstratyviai iš susirinkimo išėjo. Nebeatsimenu pavardžių, bet aiškiai prisimenu, kad būrelio priešakyje išžygiavo tas pats vaikinai, kuris perskaitė raštą, būtent Raila. Paskui jį iškiūtino smulkiais žingsneliais S. Neris. Būrelis nebuvo didelis: gal nesiekė nė 10 "aktyvistų", kaip jie save vadino.

Man ir, be abejo, ne tik man, bet ir kitiems susirinkimo dalyviams ta demonstracija paliko sunkų įspūdį, nes mes visi pajutome, kad nuo lietuvių rašytojų kūno, o kartu ir nuo visos tautos atplyšo atskala. Raila savo knygoje tvirtina, kad iš pradžios Trečias Frontas buvęs literatūrinio pobūdžio žurnalukas, tik vėliau pradėjęs raudonuoti. Kai jis pastebėjęs žurnalą simpatizuojant Maskvai, iš jo pa-

sitraukęs. Trečias Frontas tautinei lietuvių literatūrai jokios įtakos nepadarė ir pėdsakų nepaliko. Be abejo dėl to ir Lietuvių Enciklopedijoje tas leidinėlis neminimas. Jis tik pasitarnavo kompartijai, kuri iš jos padarė komunistinės literatūros ištaką Lietuvoje. Tad man ir kyla abejonių, ar yra prasmės apie tą leidinėlį tiek daug kalbėti?

Vienas už visus

Dar kartą pasitvirtino ta nuomonė, kad kartais pasiskiras tautietis gali daugiau padaryti Lietuvos bylai, kaip kokia didelė organizacija. Raila savo Vaivos rykštę skaudžiai kerta Kremliaus tarnaičiams, o tą rykštę mes visi tvirtai apgniauzę laikome savo rankose. Autorius kalba visų laisvojo pasaulio lietuvių vardu ir ne tik laisvojo pasaulio, bet ir vardu visų tų tautiečių, kuriems Tėvynėje užčiauptos lūpos. Vaivos rykštę skaitytina tremtiniam tautiečiams sinjorams, kurie gal daugiau ar mažiau dar atsimena anuos laikus, bet juk per tiek metų daug kas ten pasikeitė iš pagrindų, — sakysime, aš pats gyvenau Lietuvoje tais pačiais laikais, kaip ir Vaivos Rykštės autorius, bet ir man jo knygoje daug kas naujo, — o itin ji skaitytina jaunimui nieko arba beveik nieko nežinančiam apie padėtį Lietuvoje. Railos knyga jaunimui bus neišsemiamas informacijos šaltinis susiorientuoti kas šiandien dedasi Krašte ir ne tik informacijos gausybė, bet ir tautinės sąmonės gilesnis supratimas bei kovingumo už tautos laisvę žadinimas.

Kaip autorius kalba

Siedamas literatūrinį ir žurnalistinį stilių, Raila nukelia skaitytoją į užkulisinę, sakyčiau, intymią aprašomų įvykių bei faktų atmosferą. Jis savo dialogą veda tokia vaizdinga ir įtaigia kalba, kad, rodos, liečiamus Kremliaus statytinius bei pataikūnus išrikiuoja mūsų akivaizdoje dvasiškai ir morališkai nuuogintus. Tad vietomis skaitytojas pasijunta skaitęs ne publicistikos, o beletristikos veikalą...

Štai viena ištraukėlė, rodanti kaip Railos Vaivos rykštė plaka. Jis rašo apie grįžusį Lietuvon rašytoją J. Mikuckį, kuris parašė savo atsiminimus, prisipažindamas šnipinėjęs maskoliams dar būdamas Vakarų Vokietijoje. Raila kelia dėl to kai kurių abejonių ir rašo, kad "tai ne Mikuckio stilius" ir

(Nukelta į 6 psl.)

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Kalbą nesužalotą išlaikyti lengva tam, kas nėra praradęs sveiko savos kalbos jausmo. Taip ją išlaikė ir dar vis turtino bei tobulino ilgus amžius tauta, gyven-dama savam krašte, nors, didžiūnams nutautus, ją mylėjo ir brangino tikrai skurdūs baudžiauninkai, bėmoksliai artojai. Taigi kalbos sveikumą puoselėti galima ir be didelių mokslų ar gramatikos taisyklių žinojimo. Daug reiškia nuosirdžiai išsiugdomas jautrumas savai išraiškai. Taip ir nemokyti lietuviai svetimus skolinius labai tiksliai prisi-derindavo prie savos kalbos dėsnų. Pvz. Vladislovas — Vladas netiko, nes mūsų kalboj garsų junginio vl visai nėra, jis žeidžia savos kalbos jausmą, todėl mūsų siškam tarime visai teisingai virto — Bladas. Panašiai Anna tapo Ona, Kristus — Kristus, Joana — Jonė...

Šįkart pastebėjim gana dažną pažeidimą kalbinio jausmo nusakant laiką, kai tariame: ateik pusė penkių; posėdį pradėsim pusę antros; koncertas baigės pusę dvyliktos... Net išmanūs asmenys čia kažkodėl nepajunta sužaloto sakinio, nors linksniai piestu šiau-šiasi! Argi tartume: ateik kambarys?! Rimčiau pagalvoję greit randam tikrą išraišką — pavartojam prievieksmį pusiau: ateik pusiau penktos; ejom gulti pusiau dvyliktos...

IŠKIRPTI

DIRVA
P. O. Bpx 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti naujai išėjusią
Bronio Railos knygą "VAIVOS RYKŠTĘ".

Pavardė ir vardas

Adresas

Rykštė supinta...

(Atkelta iš 5 psl.)

kad tai esą "NKVD ir KGB ciceronų perlai" ir kerta rašytojui Baltušui, kuris nusileidęs "į sutrūšulinio dugną", parašė knygai įžangą, "tyčiodamasis iš lietuvių tautos siekimų" ir toliau Vaivos rykštės autorius taip rašo:

Visas Baltušio rašiny s gausiai išpuoštas šlykščiausiu enkavedistiniu žodynu ir nuo koto lūžusioms hiperbolėm. Labiausiai jis vaiposi iš Lietuvos laisvės siekiančių išeivių. "Nesulaikysi upės bėgimo!", šūkauja Baltušis, g a r a ntuodamas, kad Lietuvai jau amžiams neištrūkti iš maskolinės Volgos globos. (248 psl.).

Iš tos ištraukėlės galima maždaug susidaryti įspūdį apie Railos stilių, toną ir apskritai apie visos knygos dvasią. Autorius dalykus vadina tikrais vardais nevyndodamas į vatą. Svarbiausias jo patriotinių pastangų tikslas skelbti tiesą, nuplauti nuo lietuvių tautos veido šmeižtą, melą, niekinimą, istorijos klastojimą, žodžiu, visą tą purvą, kuri maskolių klusnūs pataikūnai štai jau keliosdešimt metų taip begėdiškai ir nusikalstamai drabsto pilnomis rieškučiomis, pasisėdami iš neišsenkamų pūvančios raudonosios propagandos aruodų...

Perskaitęs Railos knygą pagalvoji, kad prie pavergto Nemuno Maskvos tarnai politikuoja, pardavinėja savo tautos laisvę, šmeižia ir begėdiškai klastoja istoriją, keikia išeiviją, o prie Pacifiko Vaivos Rykštės autorius polemizuoja, aiškina, demaskuoja tautos išdavikus, atitaisinėja melą ir šmeižtus, žodžiu, kalba laisvojo pasaulio išeivių ir pavergtos užčiauptom lūpom tautos vardu, — kalba vienas už visus! Ir jo balsas girdimas kur reikia!

Pastebėtina kad Radio Liberty vadovybė pakvietė Railą ir toliau kalbėti pavergtai Lietuvai. Linkime jam sėkmės ir tikimės susilaukti kitos Vaivos Rykštės, kuri, neabejojame, bus priešams tokia pat skaudi, kaip ir pirmoji.

Estetiškas ir prasmingas dail. A. Kurausko sukomponuotas aplankas.

Bronys Raila, Vaivos Rykštė, Šimtas prakalbų į Lietuvą, 1975-1979, 430 psl., Viltis, 1980. Aplanko dailininkas — A. Kurauskas. Tiražas 1,000 egz. Kaina 10 dol.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Leidžiami Antano Salio raštai

K. Velyvis

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijs Romoje pradėjo leisti profesoriaus Antano Salio raštus. Ir 1979 metų gale jau pasirodė I tomas.

Antanas Salys savo gausius Lituanistikos mokslo darbus paliko išdraikytus Nepriklausomos Lietuvos periodikoje, anglų bei vokiečių mokslo žurnaluose ar atskiruose leidiniuose bei rankraščiuose savo stalčiuose.

Palyginti per ilgoką savo akademinio darbo amžių (41 metus) Antanas Salys kaip lituanistas mokslininkas dirbo pažymėtinai nepalankiose sąlygose. Nepriklausomoje Lietuvoje jam buvo lemta dirbti Kauno bei Vilniaus universitetuose tik dešimtį metų. Bolševikų ir vokiečių okupacijos sutrukdė visus mokslo darbus. 1944 m. pasitraukęs iš tėvynės, pora metų Salys dirbo vokiečių universitetuose, o 1947 m., jam persikėlus į

Ameriką, Philadelphia's Universitetas pakvietė Salį kaip profesorių dėstyti slavistiką. Tik kada nekada jis gaudavo progos skaityti vieną, kitą kursą ir lituanistikos. Čia jis profesoriavo iki mirties, iki 1972 m.

Bolševikai nemėgo Nepr. Lietuvos lituanistų. Todėl nei Skardžiaus, nei Salio, nei Joniko darbų jie nepublikavo. Tuo būdu naujosios lituanistų kartoms okupuotoje Lietuvoje nevisi anų mokslininkų darbai yra žinomi ar prieinami. Taigi visus Salio darbus reikėjo surinkti, suredaguoti ir išleisti specifiniu leidiniu.

Šito darbo ėmėsi Antano Salio kolega profesorius Petras Jonikas. Jis Salio raštus suredagavo į keturis tomus. 1. BENDRINĖ KALBA; 2. TIKRINIAI VARDAI; 3. ĮVAIRŪS

STRAIPSNIAI ir 4. LIETUVIŲ KALBOS TARMĖS.

Iš spaudos išėjo I tomas — Bendrinė Kalba, 570 psl. Savo išore ir turiniu gana patrauklus. Tomas gerai suredaguotas ir moderniškai išleistas. Pavartota įvairių šriftų bei vertinių svetimomis kalbomis tam ar kitam dalykui išaiškinti. Ir tomo gale įdėtos žodžių rodyklės.

Šiame tome Salys nagrinėja įvairiausių bendrinės kalbos klausimus bei jos problemas. Tie klausimai, tos problemos ir šandien mums aktualios. Tai pagrindiniai dalykai mūsų bendri-

nės kalbos raidoje. Čia skaitytojas susipažins su Salio kuriamosios kalbos principais. Čia jis pajus gyvą Salį. Platus ir objektyvus mokslininko žvilgsnis į kalbos reiškinius juntame visame tome. Jo meilė gimtajai kalbai gimdo jo kantrybę ir principingumą aiškinant lietuvių kalbos žodžius, terminus, jų kilmę.

Tikime, neužilgo pasirodys profesoriaus Antano Salio Raštai Vakarų bibliotekose. O svarbiausia, jie išsirikiuos Vilniaus Universitete prie K. Būgos ir J. Jablonskio Rinkinių Raštų, okupuotoje Lietuvoje išleistų, ir praturtins Lituanistikos lobyną.

"RIVERWOOD", Daytona Beach, Port Orange City apylinkėje, Floridoje, nauja, gražiai išplanuota gyvenvietė apžiūrėjusi lietuvių grupę, kurioje matome chicagiškių, iš Los Angeles, Deltonos ir kitur. Riverwood gyvenvietėje jau vyksta statybos. Statomi pavyzdiniai namai — modeliai, pagal kuriuos kiekvienas galės užsakyti sau namus. Šiame projekte 5 metų laikotarpyje numatoma pastatyti virš 400 rezidencinių namų, bei condominium. Šiuo metu kompanija geros kokybės namus parduoda gana prieinamomis kainomis. Čia planuojama ir taip vadinamas "Lithuanian Village". Šia gražia, ramia vietoje vertėtų domėtis ir lietuviams.

GERIAUSIAS PUSMETINIS JUMS UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS, KURIOS NESIKARTOS

Kiekvienas sudėjimas garantuojamas
gerai ir gražiai.

Visiems sudėjimams įskaitomas kirpimas ir
stilizavimas.

Soft Velvet Perm

Gaukite vieną iš šių nuostabių sudėjimų kol jie yra prieinami už šią ekonomišką kainą. Plaukias vingiuotas judės, duodas paramą ten, kur plaukų stilius reikalauja. Puikus sudėjimo... švelni ir natūrali išvaizda.

tik
\$14.95
ne \$25

Helene Curtis Perm

Vienas iš labiausiai žinomų vardų išsilaikančiame sudėjime jūsų plaukai bus puikūs be prie-kaišto ir lengvai tvarkomi, net jeigu yra ploni, sausi, žili, dažyti ar išbaltinti. Švelnus pagerinimas ir puikus plaukai.

tik
\$16.95
ne \$30

UniPerm

Labiausiai žinomas vardas išsilaikančiuose sudėjimuose. Daugelyje salionų ima iki \$50 už šį sudėjimą ir nepadaro jo taip gerai kaip mes.

tik
\$21.95

Mes taip pat turime Pantene ir "No Set" sušukavimą ir Go sudėjimą moterims ir vyrams.

Stilizuotas kirpimas

Puikiai paruošti kirpimo ekspertai duos jums išvaizdą kuri kaip tik tinka jums. Šiandieninį lengvai išlaikomą stilių puikiai pritaikytą jūsų gyvenimo stiliui. Užsakykite dabar kirpimą, kuris duos jums išvaizdą, kuria būsite patenkinti.

Tik \$5.95

Plovimas ir sudėjimas

Mūsų šukuotojai yra laimėję daugelį premijų stilizavimo varžybose krašte. Jie pritaikys stilių specialiai jums. Jūs atrodysite ir jausitės visada geriausioje formoje.

\$5.45

Penktad., šeštad. ir prieš šventes 50 centų daugiau.

andré duval

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6316
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, Lake Shore Blvd., 941-6700
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's
• Opposite Eastgate, 149-3435

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center, Lorain 233-7211, Elyria 321-5712

VIENUOLIKA DIENŲ LIETUVOJE

DVI KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR LENKIJĄ BŪNANT
LIETUVOJE 11 DIENŲ.

I Kelionė — rudenį: spalio 1-16. 16 dienų kelionė, iš jų 11 dienų Lietuvoje, 2 Varšuvoje ir 1 Frankfurte\$1,349.00

II Kelionė — žiemą: gruodžio 20 — sausio 4. 16 dienų kelionė, iš jų 11 dienų Lietuvoje, 2 Varšuvoje ir 1 Frankfurte\$1,349.00

III Kelionė — vidury spalio: spalio 12-22. 11 dienų kelionė, iš jų 6 dienos Lietuvoje, Varšuvoje ir 1 Frankfurte\$1,049.00

Keliaujama Lufthansa lėktuvais iš Bostono ir New Yorko. Kainos skrendant iš šių miestų. Papigintos kainos galimos ir iš kitų miestų suderinant su šiais skridimais.

Vietų skaičius ribotas. Iš anksto rezervuojant yra garantija gauti vietą. Rezervacijos ir informacijos reikalais kreiptis:

BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA. 02168
(617) 969-1190

Daromi giminių iškviatimo dokumentai.

ŠAULIŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kultūrinį savaitgalį ruošti Darbo Dienos savaitgalyje, tapo tradicija, šiais metais įvyko rugpjūčio 30 ir rugsėjo 1 dienomis gražioje Tėvų Pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkport, Maine.

Gražų, saulėtą šeštadienio rytą renkasi šauliai pabendrauti ir pagyventi nors porą dienų šauliškojo dvasio. Užsiregistravo 56 asmenys. Mažonui buvo, kad rinktinės kvietimą dalyvauti atvyko net iš tolimos Floridos A. Miliuskienė, I. Račinskienė, A. Grabauskas ir A. Verbyla. Iš Kanados atvyko J. Šiaučulis, A. Mylė su žmona ir š. B. Kasperavičius su žmona. Iš New Yorko J. ir A. Pumpučiai, V. Butkys, Br. Bobelis ir Vl. Vasikauskas.

Stovyklos viršininkas, rinktinės pirm. A. Zenkus, pasveikino visus atvykusius ir palinkėjo dabštaus ir nuotaikingo savaitgalio.

Varžybinis šaudymas vyko po pietų, kuriam vadovauja stovyklos komendantas P. Tyla. Vakare — susipažinimo vakaras, sesių paruošta kavutė.

Sekmadienį, rugsėjo 31 d. tuoj po pusryčių šaulių pašnekesys, kurį praveda J. Šiaučulis. Papasakoja apie Kanados šaulių veiklą. Jaunimo į savo eiles negali pritraukti. Kalti esam patys, nes jaunimui neturim programos, o vadovaujančių vietų nenorim užleisti. Po pašnekesio, šauliai nuvyko į bažnyčią. Šv. Mišias atna-

šavo ir Tautos šventės programa pritaikyta pamokslą pasakė rinktinės kapelionas Tėv. R. Šakalys. Mišių metu giedojo sol. B. Povilavičius, vargonais grojo muz. J. Gaidelis.

3 val. p. p. stovyklautojai susirinko į salę Tautos šventės minėjimui. Įnešus vėliavas, giedamas Tautos himnas ir Jono Vanagaičio kuopos šauliai V. Tumienė ir J. Gaidelis kviečiami išeiti į priekį, jiems įteikiama apdovanojimai. V. Tumienėi, šaulių žvaigždės Ordeną prisega Jono Vanagaičio kuopos Garbės šaulys J. Stašaitis. Išnešamos vėliavos ir pradedamas minėjimas.

Stovyklos viršininkas A. Zenkus trumpai apibūdino šios šventės reikšmę ir kalbėtoju pakvietė prieš porą metų į Ameriką pas tėvą atvykusį, A. Grigalauską. Jis vaizdžiai apibūdino rusų vykdomą dvasinį genocidą okupuotoj Lietuvoj. Tautos rusinimas daugiausia vykdomas jaunimo tarpe per mokyklas ir kariuomenę. Po turiningos ir vaizdžios paskaitytos, sekė meninė dalis, kurią atliko sol. B. Povilavičius, akompanuojant muz. J. Gaideliui.

Sekmadienio vakare įvyko laužas. Dalyvavo ne tik šauliai, bet ir svečiai šiuo metu vasaroja pas Tėvus Pranciškonus. Pirmoji laužo dalis skirta prisiminti žuvusius partizanus ir Sibiro kenčiančius tremtinius. Laužą pradėjo E. Gorodec-

kienė kviesdama buvusią Sibiro tremtinę E. Juciūtę uždegti simbolinę žvakutę tremtiniais prisiminti. Už žuvusius partizanus žvakutę uždegė Vilniaus rinktinės pirm. J. Šiaučulis ir jautriai paskaitė ištraukas iš Sibiro tremtinių poezijos. Partizanų daina duetu padainavo I. Račinskienė ir E. Gorodeckienė. Visiems dalyviams dainuojant Leiskit į Tėvyne, baigiama pirmoji laužo dalis. Pereinama prie linkmesnės programos. Savo kūrybos humoristinius kūrinius skaitė E. Juciūtė ir A. Maskeliūnienė. A. Mylė paskaito poezijos, o tarpuose galingai linksmai skambą pravedamos dainos. Dvi valandas trukęs laužas baigiamas tradicine "Lietuva Brangi" ir sakoma iki pasimatymo sekančiais metais.

Pagaliau paskutinė stovyklos diena. Tuoj po pusryčių renkasi į salę užbaigimui. Stovyklos viršininkas dėkoja visiems savo darbu prisidėjusiems prie savaitgalio pasisekimo. Perskaityto gautus sveikinimus raštu šia proga. Sveikina Vytauto Didžiojo rinktinę, Maironio kuopa Sudbury, St. Butkaus kuopa Detroit, Dr. K. Pautienius, Sąjungos vicepirm. sveikatos reikams.

J. Šiaučulis kalba Vilniaus rinktinės vardu, V. Butkys Simo Kudirkos kuopos vardu, A. Grabauskas — Romo Kalantos kuopos vardu ir A. Mylė — DLK Mindaugo kuopos vardu. Vi-

si savo žodyje pabrėžia nepavargt, dirbt, būt vieningiems. Šaulys turi duoti, o nereikalauti. Ateinančiais metais visi žada vėl atvykti ir didesnį būrį šaulių atsivežti.

Pagaliau skelbiami šaudymo varžybų laimėtojai. Vyrų grupėje I vietą laimėjo J. Stašaitis, II E. Martišius. Moterų: Br. Martišienė, II J. Šaulienė. Stovyklos viršininkas sveikina laimėtojus ir įteikia trofėjas. Šiuo stovykla uždaro.

Visi renkasi vėliavų nuleidimui. Giedamas Lietuvos himnas. Pamažu, atrodo nenoromis vėliavos slenka žemyn. Kodėl taip greit prabėgo tos gražaus bendra-

vimo dienos. Bet tikimės vėl susirinksim kitais metais. (eg)

TOOL & DIE MAKER

Are you looking for a better career opportunity? Do you like a pleasant work environment? Would you want to work in new plant of an established and growing company?

We at WABASH AUTOMOTIVE COMPONENTS IN FT. WORTH, TEXAS, have an opening for an experienced DIE MAKER. We need someone with 3 to 5 years experience who can build dies from prints, improve our existing dies, and help resolve die problems on production equipment.

We offer an excellent starting wage, insurance, a profit-sharing retirement plan, a career opportunity and other benefits. ALSO

RELOCATION

REIMBURSEMENT

APPLY CALL OR WRITE TO:

WABASH INC.

810 N. CASS ST.

WABASH, INDIANA 46992

219-563-3111

Equal Opportunity Employer (36-39)

ATVYKĘ Į CHICAGĄ, BŪTINAI PASINAUDOKITE PROGA

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.

Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:

krautuvės: (312) 263-5826

namų: (312) 677-8489

DR. DOVAS ZAUNIUS (29)

Dr. Albertas Gerutis.

Vokietijos skundas prieš Lietuvą Ženevoje

Buvo nurodyta, kad Liepojaus ūkinės sferos jau kelis kartus kreipėsi į vyriausybę Liepojaus-Romnų geležinkelio linijos reikalus ir net gavusios atitinkamų pažadų, bet dabar šios viltys žuvusios.

Liepojiečių perdėtas susirūpinimas dėl geležinkelio, kuris neveikė dėl lenkų smurto prieš Lietuvą, galėjo sukelti pasitenkinimą ne tik Varšuvoje, bet ir Ženevoje, kur Tautų Sąjungos susisiekimo ir tranzito komisijos nariai uoliai svarstė, kaip privertus Lietuvos vyriausybę užmiršti "želigovskiadą" ir leisti traukiniams riedėti per "administracijos liniją", skyrusią nepriklausomą Lietuvą nuo okupuotosios Vilnijos.

Jau paminėjau užsienių reikalų ministro Zauniaus išsireiškimą, kad gerų santykių palaikymas su kaimyninėmis valstybėmis priklauso aukšto meno kategorijai. Jis pats betgi netrukus po to, kai iškilmingai atžymėtas net penkių sutarčių sudarymas su kaimynais latviais, gruodžio 9 d. pasirašė draugingumo sutartį su — Afganistanu. Iš "Eltos" komunikato seka, kad sutarties pasirašyti į Kauną specialiai atvyko Afganistano ambasadorius Maskvoje. Komunikate dar pastebėta: "12 valanda

jis buvo priimtas audiencijoje pas Respublikos Prezidentą".

Bet draugingumo sutartis su Afganistanu nebuvo vienintelė, kuri mus siejo su tolimomis valstybėmis. 1930 m. rugsėjo 17 d. pasiuntinys Jurgis Baltrušaitis pasirašė Maskvoje draugingumo sutartį su Turkijos ambasadorium. Tos sutarties pirmasis straipsnis deklaravo: "Lietuvos Respublikos ir Turkijos respublikos santykiuose viešpataus nelaužoma taika ir nuoširdus bei amžinas draugingumas".

O dar 1930 m. sausio 13 d. Baltrušaitis pasirašė Maskvoje tokią pat draugingumo sutartį su Persija, kaip anais laikais vadintas dabartinis Iranas. Ir šios sutarties pirmasis straipsnis prasidėjo tokiais žodžiais: "Pradedant nuo šios dienos ir nuolat bus tikras draugingumas ir pastovus geras susipratimas tarp Lietuvos Respublikos ir Persų Imperijos, taip pat ir tarp dviejų valstybių piliečių".

"Tikras draugingumas ir pastovus geras susipratimas" iš tikrųjų buvo tiek su Afganistanu, tiek su Iranu, tiek su kitomis tolimomis šalimis per visą Lietuvos valstybės nepriklausomybės laikotarpį.

1938 m. pradžioje Lietuvos laikraščiuose

paskelbtas Mazanderan mieste gyvenusio lietuvių gydytojo I. Krumsko laiškas, kuriame jis aprašė Irane įsikūrusių negausių lietuvių gyvenimą. Laiško autorius savo laišką pasiuntė ne tik nepriklausomos Lietuvos kelioms laikraščiams, bet ir Vilniaus krašto lietuvių laikraščiai. Prieš pat Varšuvos ultimatumą Lietuvai lenkų įstaigos Vilniuje ypač piktai siautėjo prieš Vilnijos lietuvių ir jų organizacijas, ir spaudą. Vilniaus lietuviai kurį laiką tegalėjo išleisti vienkartinius leidinius. Dr. Krumsko laiškas atspausdintas 1938 m. sausio 13 d. tokiame vienkartiniam leidinyje, pavadintame "Mūsų Kelias". Lenkų cenzūra laišką didžiąją dalį išbraukė, nes autorius paminėjo ir Vilniaus lietuvių vargus. "Mūsų Kelio" redakcija pavadino Dr. Krumską "žymiu lietuviu", o pats laiško autorius siuntė linkėjimus 1938 metais "Irano lietuvių vardu". Laiškas raštytas 1937 m. gruodžio 16 d.

Daug sunkiau buvo išlaikyti nesudrumstus santykius su kaimyninėmis valstybėmis. Tai Dr. Zaunius patyrė jau pirmaisiais savo ministeriavimo metais, kai jam reikėjo ginti Tautų Sąjungos forume Ženevoje nuo vokiečių puolimų. O lietuvių-lenkų santykių nebuvimas kone pastoviai figūravo ženeviškės institucijos darbų tvarkoje.

25. Vokietijos skundas prieš Lietuvą Ženevoje

1930 metų vasarą Vokietijos spauda vėl pradėjo kampaniją prieš Lietuvos vyriausybę dėl tariamų prasilenkimų su Klaipėdos krašto autonomijos nuostatais.

(Bus daugiau)

Bostono lietuviai

IDOMUS PARENGIMAS BOSTONE

Bostono skautija rengia "Antro Kaimo" iš Chicagos spektaklį Bostone š. m. spalio mėn. 18 d. 7:30 val. vakare Lietuvių Piliečių draugijos III-čio aukšto salėje, 368 W. Broadway, South Boston.

Bilietus į parengimą iš anksto galima gauti: So. Bostone pas A. Andriulionį, telef. 268-5503; Quincy pas G. Čepą, tel. 472-4956; Milstone pas Ir. Veitienę, tel. 698-1990; Brocktone pas L. Šukienę, tel. 583-2830; Cape Code pas Č. Mickūną, tel. 771-8594; Rhode Island pas S. Šatienę, telef. 884-9572; Connecticut pas D. Banevičienę, tel. 521-2375 ir Worcesterį pas p. Palubecką.

Nepraleiskime retos progos pamatyti idomų spektaklį. (kn)

DIDŽIOSIOS LIETUVOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 7 d. Bostono lietuviai šventė Rugsėjo 8-ją — Tautos šventę. Minėjimas pradėtas šv. Mišiomis lietuvių parapijos bažnyčioje, 3 val. p. p. Susirinkta į Lietuvių Piliečių Draugijos auditoriją, kur vyko minėjimo akademinė dalis ir meninė programa.

Čia minėjimą pradėjo LB Bostono apyl. pirm. Aloyzas Astravas. Jono Vanagaičio šaulių kuopos pirm. Povilas Tyla vadovavo vėliavų įnešimui. Atsistojimo minute buvo pagerbtas savanoriškūrijas Kazys Merkis, kuris mirė prieš porą savaičių. Trumpu atidaromuoju žodžiu pirm. Astravas pa-
 zymėjo, kad šioje dienoje yra dvi šventės: didžiosios Lietuvos praeities šventė ir Marijos gimimo šventė. Tada pakvietė Jūratę Dambrauskaitę vadovauti minėjimo programai. Kunigas Albertas Kontautas, šv. Petro parapijos klebonas, sukalbėjo maldą.

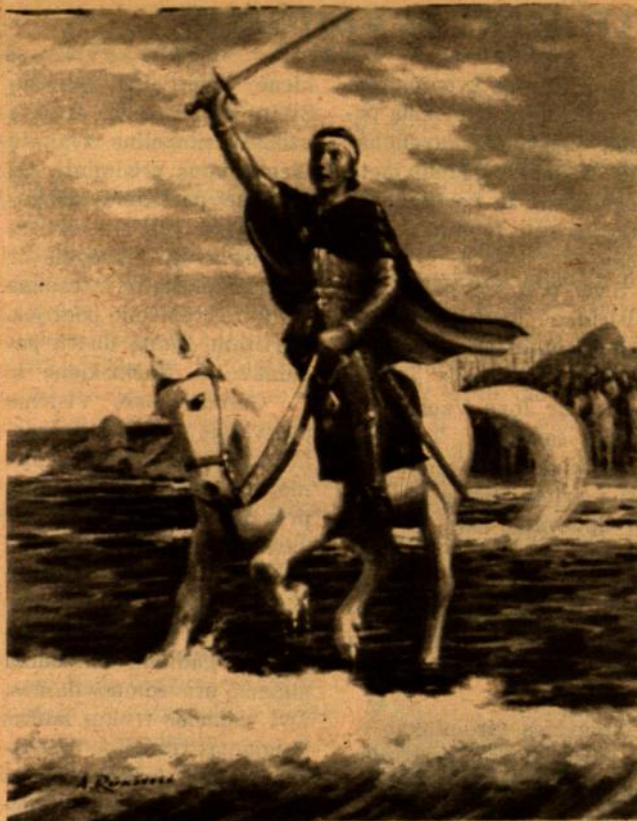
Prelegentas prof. Simas Sužiedelis kalbėjo apie istorinę ir Vytauto Didžiojo laikų Lietuvą. Tautos šventės minėjimas pradėtas 1930 metais, minint Vytauto Didžiojo numatytą karūnacijos dieną. Tada Vytauto paveikslas keliavo per visą Lietuvą. Lietuvos universitetas Kaune buvo pavadintas Vytauto Didžiojo vardu, Klaipėdos gimnazija buvo pavadinta Vytauto Didžiojo vardu ir eilė kitų įstaigų gavo Vytauto Didžiojo vardą. Tad šiais metais ir Tautos šventės yra auksinė sukaktis. Kodėl tada buvo pa-

sirinkta Tautos šventės minėjimui Vytauto Didžiojo karūnacijos diena? Galėjo būti parinkta ir Mindaugo krikšto diena. Tačiau Vytautas Didysis buvo ta didžioji Lietuvos asmenybė su kuria skaitėsi visas pasaulis. Net ir Lietuvos krikštas buvo Vytauto nuopelnas, o ne kieno kito, kaip mūsų kaimynai lenkai nori pasisavinti. Vytautas vedė kovą už Lietuvą ir jos didybę bei savistovumą ne tik su Lietuvos priešais, bet ir viduje. Jis išplėtė Lietuvą nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Jis bandė sutraukti ryšius su Jogailos lenkiška karūna. Tik visa nelaimė, kad Vytautas nepaliko savo įpėdinio, o tas ir vedė Lietuvą į

visokias negeroves ir nelaimes. Po prof. Sužiedelio paskaitos, Jūratė Dambrauskaitė iškvietė 4 abiturientus: Rastonytę, Šležaitę, Simonaitytę ir Kulbį, kurie praeitą pavasarį baigė Bostono lituanistinę mokyklą, o pirm. Astravas jiems visiems įteikė po knygą, V. Pietario istorinį romaną "Algimantas". Po keliolikos minučių pertraukos, buvo pakviesta Ramunė Adomavičiūtė vadovauti meninei programai. Brocktono ansamblio "Sūkurys" kanklininkės: Aldona Lingertaitienė, Harriet Dilytė ir Regina Kulbytė, vadovaujant A. Lingertaitienei, paskambino: Ko liūdi putinėli, Supinsiu dainužę ir šėnis. Po jų sekė Brocktono šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas muziko Juliaus Gaidelio, kuris padainavo: Tremtinių malda, Kur bėga šešupė, Anoj pusėj Nemunelio, Tykus buvo vakarelis, Augo putinas, Laikas namo ir Lietuviais esame mes gimę.

Dainoms nutylus, LB pirmininkas Astravas trumpai pakalbėjo apie antrąją šios šventės dalį — mūsų parapijas. Sutapimu, o gal specialiai buvo parinkta ši Dievo Motinos Marijos gimimo diena ir Tautos šventė. Po visos programos buvo vaišės.

Šis Didžiosios Lietuvos Tautos šventės minėjimas buvo gražiai suorganizuotas, su labai puikia programa — puiki paskaita ir puiki meninė dalis taip gražiai atlikta. Taip pat reikia pasidžiaugti, kad įtraukiamas ir jaunimas. Jūratė Dambrauskaitė, kuri yra aktyvi lietuviškoje veikloje, LB Bostono apyl. valdybos narė ir Ramunė Adomavičiūtė, kurios gražia lietuvių kalba vedė joms skirtas mi-

ANTANAS RŪKŠTELĖ. Vytautas Didysis prie Juodosios jūros (aliejus).

visokias negeroves ir nelaimes.

Po prof. Sužiedelio paskaitos, Jūratė Dambrauskaitė iškvietė 4 abiturientus: Rastonytę, Šležaitę, Simonaitytę ir Kulbį, kurie praeitą pavasarį baigė Bostono lituanistinę mokyklą, o pirm. Astravas jiems visiems įteikė po knygą, V. Pietario istorinį romaną "Algimantas".

Po keliolikos minučių pertraukos, buvo pakviesta Ramunė Adomavičiūtė vadovauti meninei programai. Brocktono ansamblio "Sūkurys" kanklininkės: Aldona Lingertaitienė, Harriet Dilytė ir Regina Kulbytė, vadovaujant A. Lingertaitienei, paskambino: Ko liūdi putinėli, Supinsiu dainužę ir šėnis. Po jų sekė Brocktono šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas muziko Juliaus Gaidelio, kuris padainavo: Tremtinių malda, Kur bėga šešupė, Anoj pusėj Nemunelio, Tykus buvo vakarelis, Augo putinas, Laikas namo ir Lietuviais esame mes gimę.

Dainoms nutylus, LB pirmininkas Astravas trumpai pakalbėjo apie antrąją šios šventės dalį — mūsų parapijas. Sutapimu, o gal specialiai buvo parinkta ši Dievo Motinos Marijos gimimo diena ir Tautos šventė.

Po visos programos buvo vaišės.

Šis Didžiosios Lietuvos Tautos šventės minėjimas buvo gražiai suorganizuotas, su labai puikia programa — puiki paskaita ir puiki meninė dalis taip gražiai atlikta. Taip pat reikia pasidžiaugti, kad įtraukiamas ir jaunimas. Jūratė Dambrauskaitė, kuri yra aktyvi lietuviškoje veikloje, LB Bostono apyl. valdybos narė ir Ramunė Adomavičiūtė, kurios gražia lietuvių kalba vedė joms skirtas mi-

ELIZABETH

ELIZABETHAS RUOSIASI TAUTOS ŠVENTEI

Kaip ir praeityje, taip ir ši rudenį Elizabetho ir apylinkės lietuviai ruošiasi paminėti senąją Vytauto Didžiojo laikų Tautos šventę. Šios šventės minėjimas čia yra pasidaręs jau pastovia tradicija, beveik ta pačia dvasia kaip ir per Vasario 16. Šios garbingos šventės rengėjas yra Tautinės Sąjungos Elizabetho skyrius.

Svarbesnius įvykius švenčia šeimos, grupės, ir įvairios tautos. Tai atmintini įvykiai, primeną istorijos eigą, sukaktis ar drąsius žmonių pasiaukojimus. Kada kalbama apie tautos šventę, tai tuo pačiu pabrėžiama ir valstybingumo samprata. Rugsėjo Aštuntoji diena privalo mums priminti mūsų tautos ir valstybės savitumą bei suverenumą. Anuo metu mūsų tautos istorijoje turėjo atsitikti didelis įvykis. Tas įvykis tai buvo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio planas tapti Lietuvos karalium. Deja, šis planas negalėjo būti įvykdytas dėl mūsų kaimynų lenkų pasalinisčių to meto tikslų. Jie pasiėmė užpuolę pasiuntinius kurie nešė Vytauto karūną ir karūnacijos užmojis nebeįvyko... Taigi tasai planas buvo smurtu suklūdytas.

Elizabetho skyrius, nors ir savo narių skaičiumi sumažėjęs, tebėra dar judrus ir ryžtasi dabar, t. y. rugsėjo 27 d., šv. Petro ir Pauliaus salėje šią šventę tinkamai paminėti. Jau yra suplanuota atitinkama programa. Pritaikyta žodį pasakys žinomas iš New Yorko Bronius Bieliukas. Numatyta ir trumpa meninė programa, kurią atliks Audronė Veblaitytė.

Programai pasibaigus svečiai bus pavaišinti gardžia šilta vakariene, o po jos seks linksma muzika ir šokiai grojant populiariam orkestrui. Bilietai gaunami pas Vincą Misiūną, Julijū Veblaitį, Joną Ramanauską, Petrą Luką ir Joną Švedą. Rengėjai tikisi ir laukia, kad tautiečiai į šį minėjimą gausiai atsilankys tiek iš Elizabetho, tiek iš kitų apylinkių. Taigi rugsėjo 27 d. visi keliai tesuveda mus į Tautos šventės minėjimą Elizabetho, kuris įvyks 7 val. vakaro. Iki pasimatymo! (jpv)

PRADĖJO MOKSLO METUS

Bostono lituanistinė mokykla, kurios direktorius yra jau daug metų rašytojas Antanas Gustaitis, mokslo metus pradėjo rugsėjo 13 d. 9 val. ryto šv. Mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje.

Pamokos vyksta, kaip ir seniau, Gavin mokyklos patalpose.

Lietuviškas prieauglis yra, tačiau mokykloje mokinių skaičius mažėja. Kalbos mokėjimas yra didelis turtas, o ypač gimtosios kalbos. Yra tėvų, kurie ir iš gana toli atveža savo vaikus į šią mokyklą, o yra ir gana arti gyvenančių, kurie neleidžia savo vaikų. Juk tai vaikų apiplėšimas. Tad mieili tėveliai, neskriauskite savo vaikų ir leiskite į šią mokyklą.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

3-11 AND 11-7 SHIFTS

To work & live in a small Congenial Community & Hospital.

Immediate openings for full or part time, in charge and staff positions in our special care unit. Work in a modern unit with the latest equipment and a staff that takes pride in giving close personal patient care. Benefits include health insurance, master medical, prescriptions, dental, retirement fully paid by the hospital, accident and sickness, maternity and life insurance, educational assistance and many others. Enjoy small town living with the advantage of a large city and Michigan State University only a few miles away. Contact the personnel office, CLINTON MEMORIAL HOSPITAL, 805 So. Oakland, St. Johns, Michigan 48879, 1-517-224-6881. E.O.E. (36-38)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

For all shifts. Thru out Texas. Other professional positions available.

For information contact BETH HERNANDEZ 713-627-2700

An Equal Opportunity Employer M/F (31-37)

ROLL FORM OPERATION SETUP/OPERATORS

HAWORTH, INC. has an immediate opening for a roll form setup/operator for our Douglas, Mich. plant.

The successful applicant will have a minimum of one year of specific experience in the operation and setup of roll form equipment.

Demonstrated mechanical aptitude and the ability to read blue-prints are required. A background demonstrating ability to adjust and operate to roll form machinery to meet very close tolerances is necessary.

In return, HAWORTH offers both wages and fringe benefits which the applicant will find attractive

To apply, send a resume to, or complete application form at:

INDUSTRIAL RELATIONS OFFICE

HAWORTH

OFFICE INTERIOR SYSTEMS

545 East 32nd Street Holland, MI 49423

An Equal Opportunity Employer

VEIKĖJAI IR PINIGAI

Lietuviška veikla remiasi dviem pagrindiniais atramos taškais — veikėjais (visuomenės ir kultūros darbuotojais) ir lėšomis. Be abejo, ir vienu ir kitu atveju abu taškai yra vieni — reikalingi, tačiau kuris iš jų pirminis ir pats svarbiausias, tegu kalba patys faktai ir sprendžia suinteresuotieji asmenys. Čia norime tik išskirti šios problemos svarbą.

Kai prieš trisdešimt metų kūrėme bendruomenę, dėjome pagrindus visokeriopai lietuviškai veiklai Australijoje, ir be abejo panašiai buvo ir visur kitur, pinigų tai veiklai nebuvo, tačiau juo labiau buvo užtenkamai idealistų, pasiaukojančių rankų ir lietuvybei atsidavusių karštų širdžių. Tuo metu reikalui esant atsirado ir reikiamų pinigų, ir laiko, ir jėgų.

Po trisdešimt metų reikalai radikaliai apsisvertė: anie karštieji veikėjai ir darbuotojai su amžiumi išseko ir pavargo, naujų neprisilaikė, kurie su tuo pačiu įnirtumu ir atsidavimu dirbtų, ir jaučiasi akivaizdus veiklos atoslūgis. Bet gi atsiradė nauja galimybė — visuomenei ir kultūrinei lietuviškai veiklai gausiai pabiro pinigai. Pinigų užtenka ne vien tik pramogoms, per dešimtmečius sapnuotoms visokioms išvykoms, bet jų pasigėrėtinai plaukia į visokius fondus, dažnai jų atsiranda ir ten, kur nebūtina.

Tačiau iš kitos pusės gausėjant lėšoms, daugiau negu proporcingai mažėja darbo jėga, kaskart vis akivaiz-

džiau stokojame visuomenės darbuotojų, organizatorių, veikėjų, kultūrininkų. Ne vien tik pas mus, bet ir visose kitose pasaulio lietuvių bendruomenėse šitoji problema aiškiai prasikiša. Kadaise neturėjome pinigų, už tai veikla klestėję kles-tėjo, nes netrūko dirbančiųjų, idealistų, o kur reikėjo, ir pinigų atsirado.

Atrodo, šandie pinigais užvaldė mūsų širdis ir užgožė mūsų turėtą tautinį idealizmą. Tie vargiai, iš paskutiniųjų jėgų tebeplūšę lietuviškais dirvonuose kultūrininkai ir visuomenininkai bei visokio plauko menininkai niekieno ir nepastebimi, bet žiūrėk, atsiranda vienas kitas, anksčiau niekam negirdėtas ir kyštelį kokią šimtinę kitą atseit lietuviškąs ar X organizacijos reikalams, tuo iškyla kaip naujai sušvitusi žvaigždė, lietuviškąs ramstis ir toksai atsiduria visų prieky — kaip lengva laimėti pripažinimą, net savotišką heroizmą išsi-perkant doleriu. O tie vargo pelės darbuotojai labai dažnai ir tyliai pasitraukia atidavę visas savo jėgas ir nesulaukę ne tik deramos pagarbos, bet ir užtarnautos padėkos. Gi iš jaunųjų panašaus kalibro idealistų vis dėlto beveik ir nepasimašo, o jų laukia ir apvalių sumų premijos už lietuvišką veiklą, siūloma visokeriopa materialinė parama, tik ateikite ir prisidėkite. Jeigu prieš trisdešimt metų kas nors būtų pasiūlęs pinigų ar premijas už lietuvišką veiklą, tai būtų palaikyta didžiausiu užgavimu ir būtų iš tokio pasiūlymo tik pasišaipyta, tuo tarpu šandie laikoma didele garbe tokias premijas skirti ir jas priimti.

Žodžiu, reikalai apsisvertė: tai trūko pinigų, nestigo darbininkų, kurie atliko didelius darbus ir atstojo pi-

Australijos lietuviai

ANTANAS LAUKAITIS

LIETUVIAI AUSTRALIJOS SPAUDOJE

Australijos katalikų laikraštis "The Catholic Leader", išeinantis Brisbanėje, rugpiūčio 10 dienos laidą specialiai skyrė imigrantams ir pabėgėliams nuo komunistinio teroro. Brisbanės lietuviai paminėti plačiu straipsniu, jį pajvairinant didele nuotrauka, padaryta po lietuviškųjų pamaldų su jų kapelionu kun. dr. P. Bačinsku. Ten rašoma, kad pirmieji penki lietuviai į Brisbanę atvyko 1938 metais, kai 1941 metais atvyko dar 30. Tačiau daugiausiai atvyko po karo 1948-50 metais ir dabar šiame, šiaurės, žiemos neturinčiame, Queenslando sostinės mieste, gyvena 160 šeimų. Kun.

J. Tamulis buvo pirmasis lietuvių kapelionas, atvykęs iš Anglijos, 1948 metais išvykęs į Ameriką. Šiuo metu nuolatinis kapelionas yra kun. dr. P. Bačinskas, aptarnaudamas ir visus šiaurės Australijos lietuvius, kurie yra plačiai išsimėtę po įvairias farmas, miškus ir kitą šios valstijos pramonę. Sydnejaus didysis savaitraštis "The Catholic Weekly" gana plačiai aprašė apie lietuvių kunigą Virgilijų Jaugelį, Lietuvos kovotoją, kuris mirė Lietuvoje š. m. vasario mėn. Šiame aprašyme yra minima, kad jį laidojo tūkstančiai lietuvių jaunimo ir virš 100 kunigų, atvykusių iš visos Lietuvos.

MIRĘ ŽINOMIEJI LIETUVIAI

Vis daugiau ir vyresniosios kartos tautiečių iškeliauja Amžinybėn, palikdami nemažas spragas visame mūsų bendruomenės gyvenime.

Rugpiūčio 2 dieną Albury, netoli nuo Melbourne, po sunkios ligos ligoninėje mirė Steponas Valys. Gimęs 1908 metais Kretingoje ir baigęs Vyt. Didžiojo gimnaziją, 1933 metais baigė Karo Mokyklą, tarnavo ulonų pulke Alytuje, 1938 metais I-je Olimpiadoje, už jojomą su klišėmis laimėjo sidabro medalį. Kariuomenė, būdamas kapitono laipsnyje, tarnavo iki kariuomenės likvidavimosi. Po išbėgimo į Vokietiją, Valių šeima išvyko į Australiją ir apsigyveno Albury mieste, kur jis tarnavo pieno perdirbimo bendrovės įstaigoje. Šiame mieste jis suorganizavo lietuvių Bendruomenės Apylinkę ir buvo ilgametis jos

pirmininkas. Už lietuvišką veiklą jis 1974 metais buvo apdovanotas trijų Lietuvos prezidentų medaliu. Laidotuvsė dalyvavo daug vietinių australų su pačiu miesto burmistru, kai lietuvių atstovavo kone visi vietiniai tautiečiai ir nemaža dalis atvykusių draugų iš kitų miestų.

Rugpiūčio 4 dieną Sydnejuje mirė Eugenijus Karpavičius. Gimęs 1906 metais Tiflisyje, kur jo tėvas gyveno, 1920 metais su šeima grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Zarasuose. Baigęs progimnaziją ir technikos mokyklos elektros ir automechanikos kursą, atitarnavęs Lietuvos kariuomenėje, jis įstojo į Policijos Mokyklą, kurią baigęs tarnavo Žemaitijoje, iki Vilniaus atgavimo, kur jis buvo paskirtas sostinės rezervų technikos būrio vadu, kuriose išbuvo iki Lietuvos laisvės netekimo. Rusų laikais jam su šeima pavyko išsislapstyti nuo suėmimo ir karo audroms praūžus jis buvo Kėdainių Policijos vado padėjėjas ir vėliau Biržų Policijos vadas.

Dar Lietuvoje būdamas pamėgo fotografavimą, buvo "Policijos" ir "Trimito" bendradarbis. Vokietijoje "Žiburių" ir kitų laikraščių, kai Australijoje buvo nuolatinis mūsų spaudos foto bendradarbis, laimėdamas Amerikos "Lietuvių Dienų" foto konkursą. Daug jo nuotraukų tilpo ir "Dirvoje", bei kituose Amerikos laikraščiuose, bei leidiniuose. Jis buvo policijos šaudymo rinktinės dalyvis 1938 metais Lietuvoje laimėdamas II-ją vietą.

Paskutiniams atsisveikinimui į bažnyčią ir lietuvių kapines, susirinko per 200 tautiečių. Prie Lietuvos vėliava apdengto karsto, ramovėnams nešant garbės sargybą,

R. SPALIS

Novelė

Vieno gyvenimo iškarpa

(3)

— Ilgai rymojau ant stalo ir, jei būčiau kur karčiamaoje su draugais, kaip juokais sakoma, ašaras varvinčiau ir stikliuką. O jaunystės laimingieji metai švistelėjo tokia jėga, taip gyvai po tiek metų, kad vaikštau kaip padūmavęs, visi darbai krenta iš rankų. Ir ten, kur radot mane prie lango, dūmojau apie tą patį. O gi mes sudarėme tokią neperskiriama grupę. Turiu pabrėžti, kad nesuvedė mus kartu nuolatinis troškulys. Oi ne. Troškulys tebuvo vienas nepagrindinis jungtasis akstinas. Iš tikrųjų suvedė sucrementavo patirta skriauda. Pasaulis mūsų nesuvedė, mus atstūmė, neleido mums pasireikšti, talentai puvo, ir tai ne dėl mūsų kaltės. Man dabar atrodo, kad mes tada Lietuvoje buvome pradininkai tų visų sąjūdžių, kurie tokie gausūs čia. Tik anais laikais neturėjome pasekėjų ir nebuvo korespondentų, rašančių apie mus. Taip ir likome nepastebėti, dar nebuvo atėjęs laikas, jaunimas neturėjo balso.

Taigi pačios jėgos, pats veržlumas, norėjosi ir su draugais paūžti ir išgerti ir kokį šaunų pokštą iškrėsti, bet tam reikėjo pinigų, tuo tarpu visur trūkumas.

— Be jau pažįstamo jums Jono Tetervino, originalaus tinginio, grupei priklausė ir menininkas Matas Teliška. Gabus menininkas, o nepripažintas dėl anų metų lietuviškos politinės struktūros ir dėka bažnyčios, jos dvasinio, moralinio auklėjimo. Iš po menininko Mato Teliškos talentingo teptuko gimdavo tik karčiamaos ir snukiai joje. O gi karčiama bažnyčiai buvo pragaros sinonimas. Meno mokyklos profesorius, pamatęs jo pirmuosius kūrinius, atsisagėrė negalėjo, visam kursui minėjo naują genijų. Bet kai penktas ir dešimtas kūriny spindėjo tais pačiais motyvais, susirūpinęs profesorius nutarė padėti genijui, nutarė praplėsti jo kūrybos skalę, išvesti į naujus horizontus. Permainai liepė sukurti šventuosius. Matas Te-

liška tinginys nebuvo. Kūrė, mirkė teptuką ir kai pagaliau baigęs nuvilko savo sunkaus darbo vaisių pas profesorius, tas kuriam laikui žado neteko. Teisybė, šventieji laikė kryžius rankose, bet, pasižiūrėjus į jų veidus, tikra šventvagystė bylojo. Profesorius suprato, kad menininko Mato Teliškos genialumas gan vienupusiškas, kad tik antžmogis Freudas galėtų išbalansuoti kraštutinumus. Žinoma, kitoje valstybėje gal tai nebūtų buvusi kliūtis, gal menininkas Tadas Teliška milijonus rinktų, gal žmonės, jį pamatę, "viva" šauktų, bet tuo tarpu mūsų valstybėje jis skurdo, blėso talentas, nes ir draugai karčiamininkai, kurių snukius jis tapė, kratėsi paveikslų, bijuodami parodyti savo artimiesiems, jau tokie šėtoniški snukiai gimdavo iš po menininko Mato Teliškos teptuko. Jokia moteris, nepraradusi dar gėdos ir baimės, nelaikytų jų savo kambaryje. Na ir trečias narys buvau aš. Nemėgau prievartos, mylėjau laisvę ir dėl jos buvau išmestas iš antro kurso, nesumokėjęs mokesčio už mokslą. Universiteto senatas reikalavo pirma išlaikyti porą egzaminų, o aš jiems nuėjęs pastačiau sąlygą: pirmą duokit stipendiją, o paskui aš jums išlaikysiu ir t. porą egzaminų ir gal net daugiau pridėsiu. Jie tikėjo, kad juokauju, neįvertino mano laisvės pajutimo. Nepriverstė laikyti egzaminų, išmetė.

(Bus daugiau)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 7 d. Kultūros Centre buvo paminėta Lietuvos Tautos šventė rugsėjo 8 d.

10:30 parapijos bažnyčioje klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius atnašavo šv. mišias ir pasakė šventei pritaikintą pamokslą; iškėlė šios šventės svarbumą tautos ir bažnyčios atžvilgiu. Kadangi šia švente yra pradedami ir mokslo metai, kun. V. Kriščiūnevičius gerą pamokslą dalį skyrė jaunimui, ragindamas juos mylėti Lietuvą, mokintis lietuviškai skaityti, rašyti ir namuose tarp savęs ir su tėvais kalbėti tik lietuviškai, nes tik toks jaunimas, kuris mokės lietuviškai, galės dirbti Lietuvos labui. Mišiose dalyvavo organizacijos su 10 vėliavų ir buvo pilnai pripildyta žmonių. Giedojimui vadovavo Pranas Zaranka.

Po mišių 12:15 didžiojoje salėje buvo pravestas minėjimas, kurį atidarė ir paskaitininką pristatė LB Detroito apylinkės pirmininkas N. Udrys. Paskaitininkas PLB vykd. vicepirmininkas Vacys Kleiza kalbėjo apie šventę ir jos brangumą Lietuvai. Jis sakė: "Kur tik mes esame atsidadę, ten yra ir Lietuva". Ši šventė mums šiais metais yra brangi ir tuo, nes sueina 550 metų nuo Vytauto Didžiojo karunavimosi Lietuvos karaliumi.

Savo paskaitoje ragino LB apylinkės bendradarbiauti su kitomis apylinkėmis, įsūnyti ar įdukrinti Lietuvoje politinį kalinį ar kalinę, rašyti jiems laiškus, remti jų šeimas.

Paskaitininkui labai patikęs bažnyčioje vartojamas Prano Zarankos parengtas giesminėlis. Jis sakė, kaip džiaugtusi San Paulo Brazilijos lietuviai, jei jie savo bažnyčioje tokį giesminėlį turėtų! Dirbkime visi ką galime, nes 21 šimtmečio lietuviai mus vertins pagal mūsų atliktus darbus.

Po paskaitos Romas Sležas iš Bostono skaidrėse parodė Lietuvos vaizdus pavadinimu "Pirmas grįžimas". Technišku atžvilgiu skaidrės parengtos ir perduotos gerai. Bet ką mes įdomaus ten matėme? Žiema, sniegas, daugiausia tuščios patalpos, lyg atrodo, kad tų žmonių jau nėra, o jei kur ir matėme juos, buvo nusiiminę ir tik vienas kitas dar buvo užtiktas su šypsena. Prie skaidrių buvo jungiama muzika ir dainos. Tikrai tai buvo parodyta liūdni Lietuvos vaizdai!

LB Detroito apylinkės pirmininkas N. Udrys padėjo V. Kleizai už paskaitą,

R. Sležui už skaidres ir dalyviams, kurių buvo apie porą šimtų. Minėjimas baigtas visiems sugiedant Lietuvos himną.

MIRĖ LKK-SAVANORIS KAZYS ŠPAKAUSKAS

A. A. Kazys Špakauskas

Rugpjūčio 29 d. širdies smūgio ištiktas ligoninėje mirė Lietuvos Kariuomenės Kūrėjas Savanoris Kazys Špakauskas. Velionis buvo gimęs 1900 m. sausio 12 d. Akmenėje, Mažeikių apskr. Į Lietuvos kariuomenę savanoriu įstojo 1919 m. būdamas 19 metų amžiaus. Tarnavo Kauno Komendantūroje ir buvo pasiekęs viršilos laipsnį. Jam teko dalyvauti ir Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo sukilėlių eilėse.

Tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje buvo apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukakties medaliu.

Bolševikams okupuojant Lietuvą pasitraukė į Vokietiją. Atvykęs į Ameriką apsigyveno Detroite ir iki pensijos dirbo General Motors Bendrovėje Išauklėjo ir išmokino dvi dukras — Aldoną ir Genovaitę. Rėmė lietuvišką veiklą ir priklausė beveik visoms lietuviškomis organizacijoms: savanorių, ramovėnų, jūrų šaulių, Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Balfui, Lietuvių Namų Draugijai, Dariaus-Girėno klubui, lietuviškam kaimui, auksinio amžiaus grupei ir rėmė abi lietuviškas radijo valandėles.

Vėlionio kūnas buvo pašarvotas Steponausko laidotuvių namuose. Karsto dalį dengė Lietuvos vėliava ir stovėjo pastatytos Savanorių kūrėjų ir jūrų šaulių "švyturio" kuopos vėliavos. Rugsėjo 1 d. vakare kun. Viktoras Kriščiūnevičius sukalbėjo rožinį. Po to vyko atsisveikinimas, kurį pravedė Stasys Šimoliūnas. Atsisveikino ir šeimai užuojautą pareiškė: Ramovėnų, Balfio ir šeimos vardu Stasys Šimoliūnas, Lietuvos KK savanorių vardu Kazys Daugvydas, kuris savo žodyje apgailestavo, kad diena po dienos, savanorių eilės vis retėja, Jūrų šaulių "švy-

Palm Beach apylinkėje

BALFO GEGUŽINĖ

Palm Beach Balfio skyriaus valdyba ir šiais metais rengia gegužinę, kad sutelktų lėšų suteikti pagalbą ir vargą patekusiems lietuviams. Rengėjai šį kartą pakeitė gegužinės vietą — nebereikės toli važiuoti visiems tiems, kurie bus atvykę spalio 5 d., sekmadienį, 2 val. p. p., į lietuviškas pamaldas šv. Povilo katalikų bažnyčioje. Tuoju po šių pamaldų ten pat parapijos kieme, prie parapijos salės ir prasidės Balfio gegužinė. Jei pasitaikytų lietus, gegužinė įvyks gražioje, didžiulėje parapijos salėje. Bus paruošti šilti lietuviški pietūs. Veiks baras ir laimės šulinys.

Valdyba nuoširdžiai prašo visus lietuvius su savo draugais ir kaimynais dalyvauti šioje gegužinėje.

Dabartiniu metu šio skyriaus valdyba sudaro: pirm. Vitas Biliūnas, sekr. dr. Kortryna Ginotienė ir ižd. Stasys Slabokas.

TRUMPOS LB PALM BEACH APYLINKĖS ŽINIOS

• Solistė Ona Blandytė-Jameikienė, nuolatine šios LB Palm Beach apylinkės parengimų rėmėja, grįžo iš atostogų, kurias praleido Chicagoje belankydamas savo giminačius ir draugus.

• Dailininkas Antanas Petrikonis, daug savo gražių paveikslų paaugojęs Lietuvių Bendruomenei, šiais metais be jokių atos-

turio" kuopos vardu Bronius Valiukėnas, LB ir LF vardu LB JAV Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Kutkus, Lietuvių namų draugijos ir Dariaus-Girėno klubo vardu Juozas Kinčius, Lietuviško kaimo ir LB radijo valandėlės — Kazys Gogelis. Laike atsisveikinimo prie karsto garbės sargybą nešė Jūsų šaulių "švyturio" ir Stasio Butkaus kuopos šauliai — Klaipėdos krašto vaduotojai.

Rugsėjo 2 d. a. a. Kazys Špakauskas po mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje buvo nulydėtas į amžiną poilsio vietą Holy Sepulchre kapines. Kun. V. Kriščiūnevičiui atskaičius laidotuvių maldas, žodį tarė Stasys Šimoliūnas. Savo žodyje, kad Kazys Špakauskas visą laiką svajojo grįžti į Nepriklausomą Lietuvą, bet svajonės neišsipildė. Į jo kapą buvo įpilta iš Lietuvos, nuo Gedimino kalno, atvežtos žemės žiupsnelis ir sugiedota Marija, Marija! Nulūdime liko: žmona Genovaitė, dukros Aldona, Genovaitė su šeimomis, giminės, pažįstami ir draugai.

tojų intensyviai kuria paveikslus sekančiai parodai, kuri įvyks š. m. spalio 3 d., penktadienį, Chicagoj, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre kartu su dr. Jono Šalnos šaknų skulptūromis.

• Dr. Jonas Šalna ir jo žmona solistė Janina Šalnienė, turėdami Juno Beach kondominiume butą, dažnai čia atvyksta atostogoms, dalyvauja šios apylinkės parengimuose ir juos paremia savo aukomis.

• Dailininkė Ringailė Zotovienė ir jos dukra Andrėja grįžo iš atostogų. Dail. Ringailė jau kelis savo kūrybos gražius paveikslus yra paaugojęs šios apylinkės loterijoms, tuo labai gražiai parėmusi apylinkės veiklą. Šiuo metu dail. Ringailė kūrė naujus paveikslus savo kūrinių parodai, kuri įvyks š. m. spalio 3 ir 4 dienomis Kultūros židinyje, Brooklyne. Parodą globoja Lietuvos Katalikų Moterų Federacija.

• Jonas Jakubauskas, veiklus šios apylinkės narys ir Lietuvių kapų sekcijos pirmininkas, gavo iš okup. Lietuvos liūdnią žinią, kad ten mirė jo sesuo a. a. Salomėja Matulaitienė.

• Veronika ir Bronius Aušrotai, veiklūs šios apylinkės nariai, o Veronika dar ir Lietuvių fondo sekcijos pirmininkė, grįžo iš atostogų.

• Jadvyga Jokūbaitienė, Apolionija Pažerienė ir Lina Slabokienė, veiklios apylinkės narės, buvo išvykusios į Clevelandą, į Ados Jasinevičiūtės ir Augustino Stungio sutuoktuves.

• Alfonsas Pilipavičius, LB apylinkės valdybos sekretorius ir Albina Pilipavičienė, Lietuvos Dukterų Juno Beach skyriaus pirmininkė ir apylinkės aktyvi narė, išvyko atostogų į Kanadą. Pirmininkės pareigas tuo metu eis skyriaus vicepirm. Ringailė Zotovienė.

• Dr. Kortryna Ginotienė, apylinkės valdybos vicepir-

mininkė buvo išvykus į Kanadą. Džiaugiasi ten aplankiusi sūnų Antaną ir marčią Reginą, kurie tuo metu susilaukė pirmagimio sūnaus, kurį pakrikštijo vardu Lukas.

• Bronius Oniunas, Alfonsas Pilipavičius, Albinas Štaras ir Vytautas Mazoliauskas šių metų pasižymėję žvejai — daugiausia yra sugavę žuvų.

• LB Krašto valdyba ir švietimo taryba bendru apylinkės lietuvių tėvus, turinčius mokyklinio amžiaus vaikus, ir prašo juos leisti į liuanistines mokyklas, o kur nėra tokios mokyklos, juos mokyti liuanistinių dalykų korespondenciniu būdu.

Šioje apylinkėje nesant liuanistinės mokyklos, korespondenciniu būdu jau mokosi Loreta Gincaitė, Vidas ir Aldis Jameikiai ir Tomas Valotka.

Visi suinteresuoti šiuo reikalu prašomis kreiptis į šios apylinkės valdybą, kuri tuoju veltui parūpins vadovėlius ir kitas šiam mokslui priemones.

• LB Floridos apygarda šaukia š. m. lapkričio 6 d., St. Petersburge apygardos atstovų suvažiavimą. Prašo į suvažiavimą prisijusti atstovus. Šios apylinkės valdyba prašo jai pranešti, kas iš šios apylinkės narių sutiktų būti tokiu atstovu.

• Dabartinę apylinkės valdybą sudaro: einas pirm. p. Povilas Mikšys, vicepirm. dr. Kortryna Ginotienė, Julija Staškūnaitė, Antanas Šciuka, sekr. Alfonsas Pilipavičius ir ižd. Linas Staškūnas.

P. Mikšys

MACHINIST-WELDER-MECHANIC

Needed person familiar with hydraulic shop procedures in repair & fabrication. The salary will be determined by experience. We offer an excellent career opportunity with outstanding benefits and growth possibilities. You will be expected to take product and application training as it is available.

SEND HAND WRITTEN RESUME TO:

NIX SUPPLY
AN AMFAC COMPANY
P. O. BOX 94936
OKLAHOMA CITY, OKLA. 73143
EOE M/F (33-39)

PHYSICAL THERAPIST

Position for new or experienced therapist. Must be registered or eligible for Michigan Licensure. Modern 244-bed acute general hospital located on the near southwest side of Detroit. Well-equipped department. Excellent benefits. Salary commensurate with experience.

Contact: Personnel Department

SOUTHWEST DETROIT HOSPITAL

2401 20th Street
Detroit, Michigan 48216

Phone: 313-961-7777

(37-43)

Prie a.a. Marijonos Macijauskienės kapo...

A.A. Marijona Macijauskienė

KELI ŽODŽIAI MANO MYLIMAI MOTINAI MARIJONAI MACIJAUŠKIENEI

Ilgas Tavo kelialis nuo 1888 metų lapkričio 4-tos, kada Tu sukryštei kūdikio verksmu savams Jurgiui ir Barborai Keršuliams Vyto galos kaimo pirkužėje, kuri stovėjo greta Stasio Girėno gimtojo namelio.

Judviejų vaikystė su Stasiu buvo neišvengiamai kartu supinta jaunatviškų išdaigų siūlais. Stasys buvo pokštiškai išdykęs berniukas, nebuvo medžio ar stogo apylinkėje, į kurį jis nebūtų įkopus, nebuvo tvoros ant kurios jis nebūtų pasivaikštinėjęs, o merginoms nepilaukusiomis "liežuviu" ir einančiom į bažnyčią negailėstingai su kojom dulkidavo kelio smėlį, kad suteptų iš Prūsų perneštines šilko suknelės.

Tai tavo gyvenimas anais prieš caro Nikalojaus laikais. Mokyklos nebuvo visoje apylinkėje ir užteko ką pramoko prie motulės ratelio — pažinti tik raides ir paskaityti maldaknygę. Stasys Girėnas dar prieš 20-tuosius metus išvyko Amerikon kur begarsindamas Lietuvos vardą perskridęs Atlantą — užgeso Soldino giraitėje.

Tačiau, mamute, Dievo buvo lemta Tau atiduoti priesaiką žemaičių ūkininkui Vincentui Macijauskui gretimame Paupynio kaime esančiame toje pat Upynos parapijoje bei skaudvilės valsčiuje. Priesaiką Tu sąžiningai tęsėjai, užaugindama 3 dukras ir vieną sūnų, — ir vėliau neapleisdama jo iki mirties, nežiūrint kokie sunkumai beslėgė okupacijų sunkumetyje.

Atsimenu kai mane palaiminusi išleidai į karo nežinios kelionę pati pasilikdama ašarų kuone nepaleisdama iš rankų švento ražančiaus kaip keldžio visuose savo gyvenimo kryžkeliuose. Aš iškeliavau ir nei aš nei bet kas kitas nesuskaitė Tavo liejamų ašarų nežinioje riedančių dienų grandinėje ant budelių rankų teroro laikmetyje grasinan-

čių mirtimi maldaujančiai prašančios pasigailėjimo sau bei artimiesiems kaimynams, maldaujančios kad jų akys atsivertų į šviesą.

Pagaliau Tau išaušo lemtingoji diena ir 1962 metais rugpiučio 2 dieną, kada Tu nusileidai St. Louis Missouri Lambert Airporte. Tu jau buvai 73 metų, tačiau akyse tebespindėjo ta pati meilė mums, tas pats ryžtas bei ta pati Dieviška viltis vedanti tolyn į gyvenimą, gyvenimo keliu. Ir iš tikrųjų tu didžiai dėkojai Dievui už taip didžiai apdovanojimą savo gyvenimo pabaigoje, kur nėra baimės būti išgalvotai apkaltintam, kur niekas neatima paskutinio duonos trupinio iš Tavo rankų ir nevaro iš nuosavos pastogės į šaltį ar liūtį.

Tačiau Kūrėjas paliko vieną nepakeičiamą įstatymą — tai yra džiaugsmą ir liūdesį. Kodėl ir kaip tai — Tu, mamute, to niekad nekritikavai. Viską priėmė iš Dievo rankų vienodai. Čia atidavei šią liūdesio duoklę palydėdama savo vyriausią dukrelę Stasikę į Toronto lietuvių kapines tikėdamasi, jog Dievas ir Tave čia greit priglaus šalia jos. "Dievo planai tik jam vienam žinomi..." — sakė kunigas prie Stasikės kapo. Ir Tau, mamule, paėmus ryšulėlį į rankas reikėjo keliauti bei ieškoti naujo prieglobščio kada jau Tavo pečius slėgė 88 gyvenimo kryželiai nei jėgų kūne nei cento kišenėje. Tiesa kelionpinigių įdėjo — senam, juk tiek ir tereikia, o be to, juk jau čia nei jokios giminės ir vistiek Tavo lūpos meldė jiems Dievo palaimos...

Ir iš tikrųjų Dievas laimino mus visus savo planuose. Negaliu pamiršti kai vieną baisios šaltos žiemos vakarą aš galėjau auto mašiną būti sukapota į gabalus — Dievas pridengė savo ranka — ir nuo to kartą Tu, mamule, tapai mano šventąja...

Sunkiai, sunkiai mudvi artėjome prie Tavo kapelio kasdiena nustodamos vis daugiau ir daugiau jėgų — tačiau tik mudviem žinoti iš

NAUJA OPERA 'ČIČINSKAS' Dainavos sukaktį švenčiant

Lietuvių Meno Ansamblis "Dainava", įsikūręs Hanau a/M Vokietijoje, o 1950 m. persikėlęs į JAV Chicagą, šiais metais švenčia 35 m. sukaktį. Per visą šį laiką ansamblis išskirtinai rūpinosi lietuvių kompozitorių kūrinii atlikimu ir naujos lietuviškos muzikinės kūrybos prieaugliu. Ansamblis yra atlikęs daugiau 300 koncertų, pastatęs 13 muzikinių veikalų, 5 klasikines oratorijas 4 lietuviškas kantatas. Ansamblis dalyvavo visose jo veikimo metu JAV buvusiose lietuvių dainų ir šokių šventėse. Ansamblis yra išleidęs savo choro atliktų kūrinii dvi plokštelėles. Ansamblis viena ar kita forma kone kasmet dalyvavo Vasario 16 akto minėjimuose Chicagoje. Lygiai bene trisdešimt metų kasmet Kašėdų ir Vėlykų šventėse ansamblis giedoja Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Beje, savo repeticijomis ansamblis naudojasi Sv. Kryžiaus parapijos patalpoje ir šilta šios parapijos klebonų bei kunigų globa.

Šiais metais ansamblis rengia naujos operos Čičinskas pastatymą. Šios operos muzikos autorius yra dabartinis ansamblio dirigentas Aloyzas Jurgutis. Libretas - Anatolijaus Kairio. Kiti pastatymo pagrindinių sričių vadovai: dekoratorius - Jurgis Daugvila, apšvietimo tvarkytojas - Česlovas Rukuiža, akompaniatorė - Zivilė Modestienė, chormeisterė - Rasa Soliūnaitė, režisieriaus asistentė ir operos skelbimo-plakato kūrėja - Vanda Alekniene, kostiumų projektuoja ir gamintoja - Monika Kripkausienė, jos pirmoji asistentė Meta Gabalienė, balet choreografas Jaunutis Puodžiūnas. Viso pastatymo vadovas - režisiorius Petras Maželis.

Ko mes sėmėme kantrybę bei stiprybę ir aprūpinta sakramentais kunigo Vytauto Balčiūno — liepos mėnesio 31 dieną 5 valandą 20 minučių vakaro 1980 metais Tu užmigai mano rankose amžinuoju miegu. O koks gražus atrodė Tavo užmigęs veidas.

Padėjau Tave aukštame kalnely naujam grabely Belleville, Illinois katalikiškose kapinėse, kur akis užmerkę miega ir daugiau tavo žemės brolių čia gyvenimo audros atbloktų bei priglaustų.

Ilsėkis, mamute, čia ir lauk dienos kol aš atlikusi Dievo skirtą užduotį būsiu vėl su Tavim. Aš tikiu Dievu kaip Tu tikėjai ir toliau nešu Tavo šventą ražančių iš Lietuvos savo rankose. Paminklą satau Tau, mamule, kur mirusieji padeda gyviesiems — tegu būna Tavo vardas — Lietuvių Fonde — gyvasis Tautos paminklas Amerikoje.

Tavo jauniausia dukra

Agutė Tiškuvienė

Čičinsko premjera bus 1980 metų lapkričio 8 d., antras spektaklis - lapkričio 9 d. Abu spektakliai Maria HS salėje, Chicagoje. Vėliau Čičinskas bus statomas Clevelande, Toronte ir kitur.

Čičinsko operoje dalyvauja solistai: Margarita Momkienė, Roma Mastienė, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Nėlė Paulauskaitė, Julija Seremukšytė-Burgess, Rimas Strimaitis, Valentinas Liorentas, Vytautas Paulionis, Vytautas Radys, Julius Savrimas, Bronius Jančys. Dirigentas - pats autorius Aloyzas Jurgutis.

Užsklandai - finansinė operos dalis. Dainavos ansamblio valdybos skaičiavimu, kaip pirmininkas Aleksas Smilga pareiškė, Čičinsko pastatymo sąmata (išlaidos) sieksiančios per 36 tūkstančius dolerių! Tikimasi, kad abu spektakliai Chicagoje bus pilnomis klausytojų salėms, bet vistiek pajamos toli dar nepadengs visų išlaidų... Todėl Dainava belidžiasi į lietuvių, kurie galėtų paremti šias gražias ir daug darbo iš ansamblio reikalaujančias pastangas savo aukomis. Dainava esanti gavusi šiam reikalui iš Lietuvių Fondo \$2000. Per spaudos, radijo reporterių priėmimą, Irena ir dr. Leonas Kriaučiūnai, Dainavos ilgamečiai globėjai, įteikė paramos čekį \$1000. Dainava reikalinga dar daug kitų lietuvių paramos. Ir ji to verta, nes dirba dideliu atsidėjimu ir nelengvą darbą.

(mv)

SVEČIAS IŠ VENEZUELOS

Korp! Neo-Lithuania filisteris Mečys Baliutavičius, ilgus metus dirbęs atsakomybę atskaitomybės darbą žymioje Venezuelos firmoje, Valencijoje, dabar pasitraukęs į užtarnautą pensiją, jau kelintas mėnesis važinėja ir lanko kolegas neolitanus šiaurės Amerikoje. Aplankęs kolegas Kanadoje jis sustojo pas savo brolių, mūsų išeivijos iškilių aktorijų, Julijų Balutį, Ciceroje. Ta proga abu aplankė neolitaną Vytautą Račkauską Cicero, Dirvos atstovą. Pratesė Dirvos prenumeratą ir paliko pensijos amžių siekiančiai Dirvai \$67 auką, mat tiek metų jis, Mečys, pats sulaukė. Taigi už kiekvieną savo amžiaus metų Dirvai po dolerį. Didelis dėkui kolegai Mečiui. Ta proga jis nusiskundė blogu pašto patarnavimu ir teiravosi ar nebūtų galima gauti Dirvą oro paštu. Mielai mokėtų pašto papildomas išlaidas.

Opportunity for Journeyman TOOL & DIE MAKERS

With a heavy grinding experience. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. \$15.00 per hour for qualified men. Steady work and all fringe benefits. APPLY CALL OR WRITE TO: VERSATILE ENGINEERING 1611 W. 135th Street Gardena, Ca. 90249 213-532-6044 (28-37)

DIRVOS REMEJAI

Atnaujinami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

K. Giedraitis, Ypsilanti .. 7.00
V. Židžiūnas, Centerville 5.00
D. Tamulionytė, Cleveland 2.00
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje Centras 50.00
Dr. D. Degėsys, Euclid .. 7.00
Dievo Motinos parapija Clevelande .. 50.00
V. Kamantas, Darien 2.00
B. Bernotas, Cleveland .. 2.00
J. Kizlaitis, Long Beach 2.00
Br. Aušrotas, Juno Beach 7.00
J. Jasinevičius, Cleveland 25.00
A. Burtavičius, Chicago .. 3.00
Dr. V. Čepas, Elon College 3.00
V. Ripskis, Evergreen Park 7.00
M. Baliutavičius, Venezuela 67.00
Br. Tiškus, Collinsville .. 65.00
J. Naujokaitis, Cleveland 5.00
Lietuvių Fronto Bičiulių Centro Valdyba 20.00
E. Žitkus, Beverly Shores 10.00
L. ir dr. E. Jarašūnai, Santa Monica 500.00
A. Deikis, Palm Beach .. 7.00
V. Bačanskas, Baltimore 7.00
Gr. Kenter, Danbury 7.00
A. Andreika, Chicago 3.00
V. Patašius, Australija .. 9.40
I. Anužis, Troy 7.00
J. Sabanas, Chicago 7.00
G. Breichmanas, Dundas 2.00
A. Juozaitis, Lakewood .. 7.00
J. Adomaitis, La Salle 7.00
LB Palm Beach apyl. valdyba 30.00
V. Šniolis, Palm Beach .. 2.00
J. Saikus, Cleveland 7.00
J. Raskauskas, Cleveland 7.00
H. Idzelis, Cleveland 2.00
M. Prakevich, Va Beach. 5.00
LB Floridos Auksinio Kranto apyl. valdyba 25.00
P. Buksnis, Dearborn 2.00
V. Matulionis, Cleveland 3.00
A. Kukučionis, Tinley Park 2.00
V. Žilinskas, Treasure Island 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST

We have a challenging career opportunity for a licensed Physical Therapist to work with multi-handicapped mentally retarded students in a school setting in the greater Cleveland area 9½ months per year as part of an interdisciplinary team. Excellent salary and fringe benefits are available. All replies are kept confidential. Please contact CUYAHOCA COUNTY BOARD OF MENTAL RETARDATION, 1050 Terminal Tower, Cleveland, Ohio 44113, 216-241-8230. Attn: Personnel, Equal Opportunity Employer, m/f/h. (32-39)

WANTED
REGISTERED NURSES
All services and rotating shift. Good starting salary & fringe benefits. Must be eligible and licensed for State of Texas. Apply call or write to: DR. JESSE BROOKS BROOKS HOSPITAL INC. P.O. Box 272 Altus, Texas 75551 214-796-2873 or 214-796-2244 (32-38)

TUBING UPSETTING & THREADING LINE Experienced Person Wanted

Person with forging experience will be considered. Lucrative salary plus performance bonuses. Must be willing to relocate to Southwest area. Anyone wishing to apply contact:

MIKE VOILES
512-278-7111

EOE/M/F

Gandas apie aukso suradimą Kalifornijoje

PETRAS INDREIKA

Iškylus aukso kainai iki pasakiškos aukštumos ir pasklydus gandui, kad Kalifornijoje rasta aukso, daugelis susigundė vykti į Kaliforniją ir čia išbandyti savo laimę.

Kalifornija aukso ieškymo karštligę jau nebe pirmą kartą pergyvena. Vos tik 1846 m. atkariavus ją iš Meksikos ir paskelbus JAV teritorija, už poros metų ją užplūdo aukso ieškotojai, nes čia iš tikrųjų buvo rasta aukso.

Kalifornija būdama nepaprasto dydžio valstija — apimanti net 403,000 kv. km. plotą, kurios dalį sudaro Kordiljerų ir Siera Nevada kalnai, pasižymi įvairiais gamtos turtais, o taip pat ir auksu. Dėl švelnaus klimato čia atsikelia daug naujakurių, kurie išaugusioje pramonėje ir žemės ūkyje visada susiranda darbų, jau nežiūrint noro — greitai praturtėti suradus aukso.

Bet auksas nėra taip jau lengvai pasiekiamas, kuris yra pasislėpęs kalnuose: putnago (kvarco) gyslose ir kol prie jo prieisi reikia išlieti nemažai triūso ir prakaito. Kartais prasieržęs iš kalno koks nors upokšnis savo dugne pažeria aukso dulkelių. Bet kol jas sugraibysi, tai lengviau nosimi pasiekti žvaigždes, negu aukso dulkeles sugaudyti.

Mark Twain, pagarsėjęs Amerikos rašytojas humoristinių romanų, keletą metų praleido Nevadoje beieškodamas aukso ieškotojus, kad upokšnyje atsirado daugiau ieškotojų, negu varlių. Nežiūrint į tai, 1848 m. prie Colomos esančiame malūninko ūkyje upelio šaunašose buvo surasta nemažas kiekis aukso. Apie jo atradimą greitai pasklydo garsas po visą kraštą suviliodamas ieškotojus, kurie penkerių metų (1848-1853) laikotarpyje iškasė aukso už 256 milijonų dol. vertės. Aukso atradimas labai daug prisidėjo prie visos Amerikos gerbūvio pakilimo: išaugo pramonė, prekyba, iškilo miestai pav. San Francisco jau 1875 peršoko 200,000 gyventojų skaičių ir jame jau buvo 100 milijonierių, kas anais laikais buvo nepaprastas praturtėjimo reiškinys.

Praejus aukso karštligėi provincijos miesteliai sunyko, nes gyventojai metėsi į žemės ūkį, ir šiandien keliaujant puikiais Kaliforni-

jos vieškeliais dažnai pastebėsi vyliojančius skelbimus primenančius anuos laikus, kada Drytowne 1850 m. buvo 21 saliuonas vargiai sugebėdamos aptarnauti ir numalšinti aukso ieškotojų troškulį...

Stiprėjant krašto ekonominei padėčiai iškilo reikalas turėti pastovią valiutą ir 1873 m. buvo paskelbta, kad įvedama aukso valiuta. Bet į rinką buvo paleistas ne auksinis doleris, bet sidabrinis ir popierinis, kuris išsilaukė iki 1900 m. pereinant prie auksinio, nes sandėliuose prisirinko pakankamai aukso. 1933 m. Amerika atsisakė nuo aukso monetų ir patį doleris buvo pagrįstas tik 41% aukso, bet jis buvo tvirčiausias pinigų pasaulinėje pinigų rinkoje iki galutinai jis buvo atpalaidotas nuo auksinio pagrindo.

Vis dėlto Kalifornija išlaikė "auksinės" valstijos vardą iki mūsų dienų. Nesenai didžiulė San Francisco aukso ieškavimo bendrovė — Homestake paskelbė, kad netoli Sacramento, Napa apskr., prie Berryessa ežero aptiko beveik žemės paviršiuje putnago gyslą turtingą auksu. Bet auksą ji surado pasikvietus geologus ir modernišką technologines priemones. Šios bendrovės aukso apyvarta 1979 m. siekė 297,000 troy uncijų (vieną troy unciją lygi 31.1035 gr.). Remiantis paskelbtais apskaičiavimais nurodoma, kad aukso galėtų būti netoli vieno milijono troy uncijų, kurį pradės eksploatuoti tik 1984 m. Kad išgavus auksą iš kvarco uolų reikės jų sutriuškinti apie 6 milijonus tonų, nes jų auksingumas tesiekia tik 0,17%.

Sužavėti aukso radimu vėl pradėjo plusti į Kaliforniją naujų laikų aukso ieškotojai, kurie susiduria su valdžios potvarkiais, nes be U. S. Bureau of Land management leidimo nei nebandyk pradėti kasti aukso. Už 20 akrų nuomą reikia sumokėti 40 dol., bet jei naudosies motorizuotomis priemonėmis — 75 dol. Iškartą auksą privaloma registruoti įstaigoje, sumokėti federalinius mokesčius ir t.t. Metinė JAV aukso produkcija sukasi apie vieną milijoną troy uncijų, tuo tarpu Pietų Afrikos siekia net 22,5 mil. troy uncijų.

Auksu puošėsi ne tik Egipto faraonai, bet ir kiekvienas jaunavedys besistengdamas apvainikuoti vedybinio gyvenimo romantiką, kuris prieš eidamas pirkti vedybinio žiedo turė-

tų prisiminti kad: gryno aukso žymėjimui yra priimta praba — 100 arba 24 karatai. Kadangi auksas yra minkštas metalas, tai jis lydomas arba maišomas su kitais, pvz. jeigu praba rodo — 14 karatų, kas reiškia, kad gryno aukso įmaišyta 14 dalių į 10 dalių kito metalo, arba išreiškiant procentais — 58,5%. Prancūzijoje dažniausiai neleidžiama pardavinėti papuošalų ne turinčių 18 karatų, o Italijoje praba įprasta žymėti — 585 arba 750 skaitline, kas reikštų, kad aukso grynumas matuojamas 1000% ir 585 atitiktų — 14 karatų, o 750 — karatų prabą.

Ar buvo lietuvių aukso ieškotojų? Reikėtų manyti, kad jų buvo, nes Kalifornija nuo XIX a. lietuviams yra gerai pažįstama, kada prasidėjo didysis bėgimas iš tėvynės nuo caristinės Rusijos okupacijos sunkumų, kurie plačiai pasklydo po Š. Amerikos kontinentą. Dr. K. R. Jurgėla studijoje "Kalifornijos Auksas" mini keletą susilavintų pavarų džių pvz. Julijoną Horainį ir kt. 1886 m. Vienybė Lietuvininkų korespondencijoje iš Sacramento rašo: "Mes čia gyvename šeši, vienok norime prigulėti prie skaitliaus sūnų Gedimino. Mes nepasiduosime kitiems, nes norime būti pirmutiniais ir uždedam surišimą tarp savęs po vardu draugystės Jadvyga, ba reikia žinoti, kad iš viso su didele bėda surinkome nuo 14 iki 60 metų, visi esame broliais". (žiūr. Lietuviai Amerikos Vakaruose 1979 nr. 12). Lietuviai atsidūrę Ramiojo vandenyno pakrantėse glaudėsi vien prie kito, nes jiems buvo nepažįstamos socialinės gyvenimo sąlygos, kurdami savišalpos draugijas — kaip "Jadvyga", lygiai tas pats ir San Francisco — pirmoji organizacija atsirado SLA kuopa, vėliau Lietuvių Darbininkų Literatūros draugija, o po II pasaulinio karo, patriotiškai nusiteikę lietuviai susimetė į Balfo 109 skyr. Jiem silpstant ir atvykus iš Romos dr. kun. V. Pavalkiui, likučius jis sutelkė į LB San Francisco apylinkę.

ENGINEERS

CHIEF DIE CAST ENGINEER

EXPERIENCED IN ALL PHASES OF
DIE CASTING. CONTACT R. K. GIBBSGIBBS DIE CASTING
ALUMINUM CORP.

502-827-1801

Henderson, KY. 42420

Equal Opportunity Employer M/F
(36-40)

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

KANADIEČIŲ SPAUDA APIE DISIDENTUS PABALTĖJO KRAŠTUOSE

Peter Reddaway, Londono ekonomijos mokyklos profesorius ir Sovietų S-gos reikalų žinovas, š. m. liepos mėn. 30 d. "The Toronto Sun" dienraštyje paskelbė išsamų ir objektyvų straipsnį "Militant dissent in Baltics", kuriame laikraščio skaitytojus supažindino su disidentų veikla Sovietų okupuotuose Baltijos kraštuose. Čia patiekama minėto straipsnio santrauka.

Olimpinuose žaidimuose sustiprintos apsaugos priemonės turi ryšio su atsiradusiu stipriu nacionalizmo pagyvėjimu kai kuriose respublikose, kuris iššaukė naują bangą suėmimų, areštų, nes sovietinė valdžia išsigando galimų tautinio pobūdžio demonstracijų. Nacionalizmas ypatingai stiprus Baltijos respublikose. Stipriausia organizuota tautinė grupė reiškiasi Lietuvoje, kuri užmezgė ryšius prieš trejetą metų su latvių ir estų nacionalistais. Tai disidentinis judėjimas, dėl kurio Kremlius labai jaudinasi.

Disidentų veikla Lietuvoje atsirado 1960 m. Pirmieji išryškėjo katalikų veikėjai, reikalaujantieji didesnių religinių teisių. Netrukus atsirado tautinės kultūros ir civilinių teisių reikalavimai. Šiam tikslui buvo sudaryta Helsinkio grupė žmogaus teisėms ginti. Po poros metų pagrindžio organizacija Lietuvos Laisvės Sąjunga kreipėsi į Jungtinių Tautų specialų komitetą, prašydama pagalbos panaikinti sovietinį kolonializmą. Pr. metų rugpjūčio mėn. 45 asmenų grupė pasirašė viešą reikalavimą atstatyti visų trijų Baltijos respublikų nepriklausomybę. Jie kreipėsi savo atsisaukimu į vakarų valstybes ir Jungtines Tautas, kurį pasirašė 38 lietuviai, 4 latviai ir 3 estai. Pareiškime nuodugniai išaiškintas reikalavimų pagrindas, paremtas istoriniais ir juridiniais dokumentais. Čia primenama 1920 m. taikos sutartis su Sovietų Rusija, kuri pripažino Pabaltijo respublikų nepriklausomybę visiems laikams. Tačiau minėta sutartis buvo sulaužyta 1939 m. Stalino-Hitlerio slapto susitarimu, kurio pasekoje buvo okupuoti šie kraštai sovietų kariuomenės. 1941 m. paskelbta Atlanto charta, kurią patvirtino ir Sovietų S-gos vyriausybė, pripažino visoms okupuotoms valstybėms suverenumo teises, atstatymą savos vyriausybės, nepriklausomybės ir teritorijos neliečiamumą. Be to, nurodoma, kad gar-

sioji Miuncheno 1938 m. sutartis buvo panaikinta, o Stalino-Hitlerio paktas dar turi juridinę galią iki šių dienų. Atsisaukimas baigiamas prašant užsienio valstybės nepripažinti minėto pakto, reikalauti išvesti sovietinę kariuomenę iš Baltijos valstybių ir leisti šių kraštų gyventojams patiems spręsti savo likimą.

Šiais metais kita grupė paskelbė viešą laišką, kuriame pasmerkia Afganistano akupaciją, prilyginama panašumą ir naudojamą taktiką okupuojant Pabaltijo kraštus 1940. Pasiųstas laiškas ir Tarptautiniam Olimpiniam Komitetui, pasmerkiant vykdamus olimpinis žaidimus Sovietų Sąjungoje, kuri brutalia jėga neleidžia tautoms laisvai apsispręsti.

Sunaikinti didėjantį nacionalizmą, Kremlius priverstas elgtis atsargiai, nes lietuvių tautinis sąmoningumas turi gilią šaknį tautinėse ir katalikiškose tradicijose, panašiai kaip ir Lenkijoje. Jau praeities įvykiai parodė, kad represijos iššaukia demonstracijas ir atskirų asmenų viešą susidėginimą, kaip tai įvyko 1972 ir 1977 m. Policijos represijos tuoju visiems žinomos iš leidžiamų pagrindžio leidinių. Žmonių priešiškas nusistatymas ir pagrindžio spauda verčia KGB tarnus būti atsargiems. Nežiūrint, kad vyksta nuolatinės kratos, apimančios šimtu vietovių ir tardymų paskutinių mėnesių laikotarpyje prieš olimpinis žaidimus Maskvoje, tačiau areštuota tik 30 disidentų. Į šį skaičių įeina šeši areštuoti iš 45 pasirašiusių nepriklausomybės atsisaukimą, būtent: ekonomistas Antanas Terleckas, psichiatristas Algirdas Statkevičius, abu lietuviai, ir estas ornitologistas Mart Niklus, Vilniaus universiteto geologistas Vytautas Skuodis, Tartu universiteto chemikas Jurik Kukkk ir estas darbininkas Otto Vool.

• Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba paskyrė 1,000 dol. Brazilijoje leidžiamam savaitraščiui "Mūsų Lietuva" leidėjams tėvams sauleiečiams pagelbėti išsimokėti skolas už naują spausdinamąją mašiną. Pinigus leidėjams įteikė Brazilijos LB valdybos pirmininkas Jonas Tatarūnas.

• JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas įvyks 1980 m. spalio 25 ir 26 dienomis Chicagoje, Sheraton-Midway Inn viešbutyje. Suvažiavimą šaukia JAV LB Tarybos prezidentas, kuriam pirmininkauja inž. Vytautas Izickas.

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS WINNIPEGE

Š. m. rugpiūčio mėn. 9-17 d. Clevelando vyrų oktetas, vad. R. Babicko, lankėsi Kanadoje, LB Winnipeg apyl. J. Valaičio pakviestas dalyvauti ten vykusiame 35-ųjų tautinių grupių festivalyje, vadinamu Folklorama.

Šis festivalis Winnipeg mieste vyko ištisas 8 dienas. Dalyvavusios Folkloramoje tautinės grupės turėjo įruošiusios 37 paviljonus. Lietuvių paviljonas buvo įruoštas Winnipeg lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje, 432 Elgin Ave., kur oktetas kasdieną atlikdavo po 4-6 koncertus.

Be šių koncertų, oktetas dainavo vokiečių paviljone ir Winnipeg miesto aikštėje prie parlamento rūmų. Iš viso, oktetas festivalyje atliko 37 koncertus ir išdairavo virš 70 įvairių lietuviškų dainų.

Rugpiūčio mėn. 10 d. ir 17 d., sekmadienį, 11 val. lietuviškų mišių metu, įspūdingai giedojo šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Okteto veiklos laikotarpyje tai rekordinis įvykis. Reikia stebėtis jų patvarumu! Po tokio skaičiaus atliktų koncertų, nei vienas neprarado balso ir nenuvargė. Nuo pirmo ligi paskutinio koncerto oktetas pavergė klausytojų širdis. Po kiekvienos dainos susilaukdavo audringų plojimų. Koncertų klausėsi gausiai lankę lietuvių paviljoną Manitobos, Albertos ir Winnipeg miestų ir apylinkių lietuviai, miesto meras su ponia, meno tarybos atstovai, televizijos, radijo ir vietinių laikraščių žurnalistai ir daug atstovų bei svečių atvykusių iš kitų paviljonų.

Okteto vad. akompaniatorius ir pranešėjas R. Babickas, dainininkai: V. Žiedonis, R. Zylė, M. Aukštuolis, R. Butkus, G. Motiejūnas, A. Gylis ir M. Motiejūnas, nedidelėje koncertų salėje daug prakaito išliejo, nes jiems dainavimui scena buvo įruošta netoli virtuvės. Už gražų dainavimą ir ištvermę jie visi verti pagarbos. Geru pasiruošimu, pui-

kiu dainų išpildymu ir žavia laikysena scenoje, solistė I. Grigaliūnaitė buvo klausytojų mylima — oktetui pažiba.

Šį lietuvių paviljoną organizavo Winnipeg akademiniis lietuvių jaunimas. Vadovas LB pirm. inž. J. Valaitis, buvo suorganizavęs jaunučių tautinių šokių grupę. Jam pačiam akordeonu grojant, kiekvieno koncerto pradžioje, jaunučiai pašokdavo po kelis tautinius šokius, pajvairindavo programą ir duodavo oktetui pailsėti. Jam talkino R. Balčiūnas ir V. Balčiūnaitė. Paviljono šeimininkai svečiam priimti, atstovauti lietuvių kitų tautinių grupių paviljonuose ir vadovauti programoms buvo simpatingas lietuvių paviljono "meras" M. Timmermanas ir Miss Lithuania L. Daubaras. Mielos, nuoširdžios Winnipeg lietuvių šeimos: J. T. Timmerman'ų, Alf. Balčiūnų ir N. G. Stopan-Staponavičių, išvykos laike oktetą nariams ir svečiam teikė nakvynę ir vaišino. Linksmas, simpatingas ir judrus Winnipeg lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Bertašius leido naudotis oktetui ir svečiams klebonijos patalpomis. Pertraukų laiką, klebonija būdavo pilna svečių, oktetą narių ir iš ten būdavo palaikomi ryšiai su kitų grupių paviljonais.

Po kiekvieno koncerto, kun. J. Bertašius, oktetą narius ir svečius vaišindavo. Jo iniciatyva parapijos šventovėje, festivalio metu, kasdieną buvo atidaryta tautinio meno išdirbinių bei rankdarbių parodėlė. Tai nuoširdus žemaitis — ir geras kunigas. Čia minimų, festivalio organizatorių, šeimų, globėjusių oktetą, kun. J. Bertašiaus ir visų nuoširdžių, visus juodus darbus dirbusių lietuvių paviljone asmenų dėka, oktetą dainos skambėjo Winnipeg mieste per 7 dienas. Nuoširdžių Winnipeg lietuvių draugystėje laikas prabėgo kaip sapnas. Oktetas liks visiems dėkingas. Mažai, negausin-

Clevelando vyrų oktetas Winnipeg, Kanadoje, su Vilniaus paviljono "meru" M. Timmermanu ir karalaite L. Daubaraitė prie šv. Kazimiero bažnyčios.

gai Winnipeg lietuvių kolonijai, sugebančiai kultūriniai reikštis Folklorama festivaliuose, pagarba ir geras pavyzdys žymiai gausingesnėms lietuvių kolonijoms. (jc)

LOS ANGELES

KETURIOS SUKAKTYS

Saulėtą rugpiūčio trisdešimtos dienos popietę pietinės Kalifornijos biržiečių ir kitų aukštųjų, žemųjų ir net suvalkiečių keliai vedė į La Mirada miestą, kur jų jau laukė žaliuojančiame sode dengti stalai ir vaišingai šeimininkai biržiečiai Bronė ir Feliksas Masaičiai. Pagal kvietimus, tą dieną ruošėsi atšvęsti "šimtą ir vieną progą". Keturių tų progų svarbiausios tai šeimininkės vardinės, šeimninko šešiasdešimt penktas gimtadienis bei išėjimas pensijon ir juodviejų keturiasdešimtoji vedybinė sukaktis.

Oficialią šventės dalį sumaniai ir įdomiai pravedė ilgametis Masaičių draugas Vytautas Aleksandrūnas. Sukaktuvininkus sveikino, eilėmis ir proza, dešimt ar

daugiau draugų ir gerbėjų. Šeimininkas jautriame savo žodyje padėkojo sveikintojams, visiems dalyviams, taip pat Antanui ir Bronei Skiriam už sudarytą galimybę prieš lygiai trisdešimt vienerius metus Masaičių šeimai iš Vokietijos stovyklų atvykti Kalifornijon. Su giliu susijaudinimu, jo paties žodžiais "padėka brangiausia pasaulyje žmogui", žmonai Bronei, už keturiasdešimt bendrai pragyventų metų.

Nuskambėjus Ilgiausių Metų ir Valio, valio, svečiai dar iki vėlaus vakaro šnekučiavosi ir vaišinosi malonioje šeimininkų globoje.

Darbščiam ir tolerantiskam buvusiam ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirmininkui Feliksui Masaičiui ir visuomet švelniai besisypsanti jį Poniai širdingai linkime gerame ūpe ir žydinčioj sveikatoj džiaugtis saulėtomis poilsio, o taip pat ir produktingomis organizacinės veiklos dienomis. (rs)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitorį įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PHILADELPHIA

PIRMAS RUDENS KONCERTAS

Kas metai A.L.T. S-gos Philadelphia skyrius ruošia pranašesnį rengimą. Taip ir šiais metais rugsėjo mėn. 27 d. (šeštad), ruošiamas koncertas, kuriame programą atliks visų mėgiama, daugelį kolonijų aplankiusi smuikininkė Brigita Pumpolytė.

Šį kartą ji pasirodys su jos vedamu styginiu kvartetu, kas padarys programą dar įvairesnę. Antruoju programos dalyvių bus labai gražiai pasirodęs Chicagoje, lietuvių operoje, baritonas Liudas Stukas. Taigi muzikos mėgėjai galės pasigėrėti muzika ne tik iš plokštelėlių.

Koncertas bus lyg užbaigimas skyriaus trisdešimtmėčio paminėjimo.

Koncertas ruošiamas Lietuvių Namuose 2715 E. Allegheny Ave. Pradžią 7 val. vak. Įėjimas 6 dol. Šeštadieninės mokyklos mokiniams — velui. Pensininkams bus suteikiamos lengvatos. Po koncerto, šokiai, vaisės ir kt.

Laukiama gausiai atsilankant į koncertą svečių iš artimesnių kolonijų.

Skyriaus Valdyba

CHEMICAL ENGINEER

BS degree with minimum 4 years experience in process/project design in edible oil or chemical process/industry. Instrumentation experience helpful. Salary commensurate with experience. Mowing expenses paid.

LEAD MECHANICAL ENGINEERING

TECHNICIAN/DRAFTSMAN

Excellent opportunity for experienced technician/draftsman with minimum 3 years experience in commercial/industrial HVAC design and layout. Salary open. Mowing expenses paid.

PROCESS PIPING DRAFTSMAN

Minimum experience of 2 years in process piping drafting. Salary commensurate with experience.

LEAD PROCESS PIPING DESIGN

TECHNICIAN/DRAFTSMAN

Minimum experience of 5 years in process piping design/drafting. Salary open. Mowing expenses paid.

ELLERS, FANNING, OAKLEY, CHESTER & RIKE, INC.

700 Falls Building
Memphis, Tennessee 38103
901-526-7321

Equal Opportunity Employer

WANTED EXPERIENCED

MACHINISTS

OD & ID PRECISION GRINDERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

Also needed

MANUFACTURING PLANNERS

Steady work, overtime & fringe benefits. Send resume to:

EMCO

7424 Greenbush Ave.

North Hollywood, Calif. 91605

213-764-0901 (33-39)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN

OR 1ST CLASS SKILLED

ALL AROUND MACHINISTS

Houston, Texas

Progressive job shop. Excellent benefits and opportunities in a friendly atmosphere. Openings for machinists and machine operators on first and second shifts. Second shift works 4 day week (48 hours) equal 30 hour pay plus night premium.

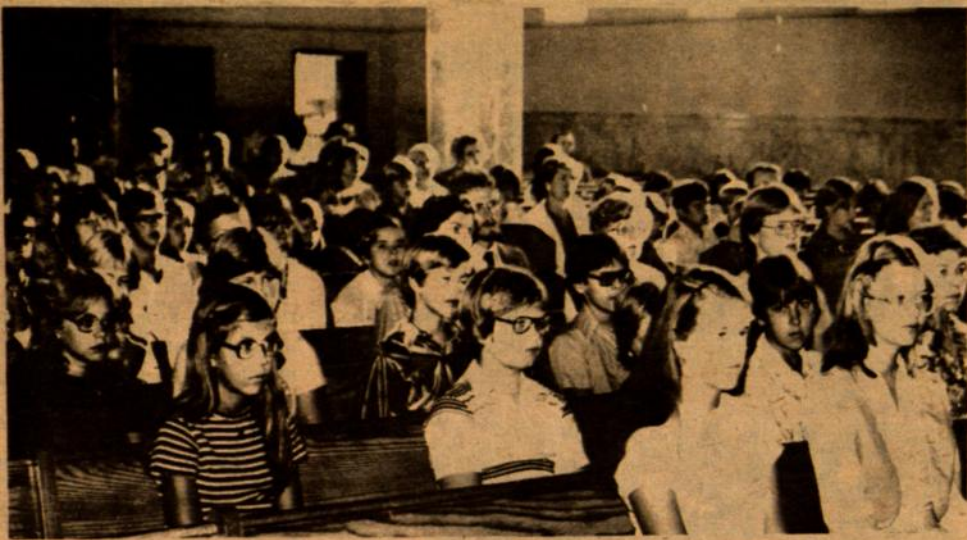
Apply or write to JOHN McDONALD or WILBERT WILLIAMS

THOMAS INSTRUMENT AND MACHINE COMPANY

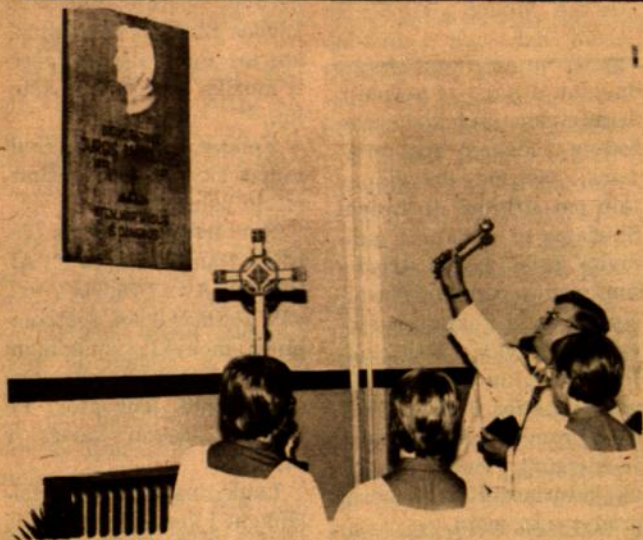
5615 Mitchelldale Houston, Texas 77092 (37-43)

Oktetas poilsiauja tarp dviejų koncertų.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos Clevelande mokiniai su tėvais pirmąjį mokslo metų dieną dalyvavo pamaldose.
V. Bacevičiaus nuotr.

Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Balys Ivanauskas šventina arkiv. Jurgio Matulaičio paminklinę lentą per vykusius Šiluvos atlaidus. Lentą sukūrė dail. Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė, o fundatoriai — Aušra ir Ritas Babickai.

J. Garlos nuotr.

LB CLEVELANDO APYLINKĖS VAKARONĖ

Pirmoji naujųjų veiklos metų LB vakaronė rengiama rugsėjo 18 d., ketvirtadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos mažojoje salėje. Ji bus vykdoma jaunimo svarstybų forma. Tema: "Ką man davė lituanistinė mokykla". Svarstybas praves Nijolė Lenkauskaitė.

Visi mielai laukiami.
JAV LB Clevelando
Apyl. Valdyba

STRUCTURAL DETAILERS

Minimum 5 years experience in structural detailing with a working knowledge of joists, deck and rebar. Phone 814-459-2715 or send resume to:

ERIE STEEL PRODUCTS

2420 WEST 15TH ST.
ERIE, PA. 16505
Attention: MR. J. HASKINS (33-39)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS

ADMINISTRATORĖ

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing istaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba į jus reikiama namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

CLEVELANDO PARENGIMAI

• RUGSĖJO 21 D. 12 val. Lietuvos Steigiamojo Seimo 60 metų sukakties minėjimas Šv. Jurgio parapijos salėje. Rengia ALTo Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 27 D. Dirvos 65 metų jubiliejinis balius.

• SPALIO 12 D. Kultūrinėje popietėje solistai Stasys Baras, Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis. Rengia Dievo Motinos parapija.

• Spalio 18-19 D. Clevelando skautijos 30 metų sukakties minėjimas.

• SPALIO 26 D. 12 val. ALTo skyriaus organizacijų metinis visuotinis susirinkimas Šv. Jurgio parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 1-2D. koncertas, meno paroda ir socialiniais klausimais simpoziumas. Rengia LB.

• LAPKRIČIO 9 D. Dievo Motinos parapijos kultūrinė popietė.

• LAPKRIČIO 15 D. 7 val. vakare, L. K. V. S. "Ramovė" Clevelando skyrius rengia kariuomenės šventės minėjimą. Lietuvių namuose, viršutinėje salėje.

• LAPKRIČIO 22-23 D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

• Gruodžio 7 d. Dievo Motinos parapijos kultūrinė popietė.

• GRUODŽIO 21 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiama Kalėdų eglutė.

• KOVO 7 D. Kent State Universiteto liet. programai paremti vakaras. Rengia LB apyl. ir apyg. valdybos.

• BALANDŽIO 26 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji Komunija.

Pensininkai — reikalinga vyras su žmona prižiūrėti 2 namus ir sodą — daržą, Floridoje prie jūros. Už tą darbą gausite 3 kambarių su virtuve namą. Kreiptis į Dirvos redakciją.

• GEGUŽES 10 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽES 31 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaiga.

• PATRIA prekybos namuose, 791 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES ALL SHIFTS

To work & live in a small congenial hospital & community. Are you tired of those terrible winters. Why not consider the Semi Sun Belt. The Anadarko Municipal Hospital is seeking several qualified Registered Nurses for immediate employment. Salary negotiable. Liberal fringes, retirement plan. If you are interested:

APPLY CALL OR WRITES TO:
ADMINISTRATOR

ANADARKO
MUNICIPAL HOSPITAL
HIGHWAY 62 EAST
ANADARKO, OK. 73005
(29-38)

OPPORTUNITY FOR MEDICAL TECHNOLOGIST

CLIA, MT (ASCP), Lab Technologist or equivalent, immediate opening, small town hospital located 35 mi. No. of Macon, and approximately 70 miles South of Atlanta. Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Administrator
JASPER MEMORIAL HOSPITAL
898 College St.
Monticello, Ga. 31064
404-468-6411
(31-37)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai. Nelaimės atveju suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

STEIGIAMOJO SEIMO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos Steigiamojo Seimo 60 m. sukakties minėjimas įvyks sekmadienį, š. m. rugsėjo mėn. 21 d. šv. Jurgio lietuvių parapijos patalpose.

10:30 val. šv. Mišios už mirusius Seimo narius bei žuvusius už Lietuvos laisvę. 12 val. minėjimas parapijos salėje. Kalbą pasakys mūsų žymus visuomenininkas, ALT ir VLIK veikėjas bei buvęs LKDS Centro Komiteto pirm. Algirdas Kasulaitis. Organizacijos yra prašomos dalyvauti su vėliavomis Mišiose ir minėjime. Clevelando lietuvių visuomenė kviečiama skaitlingai atsilankyti.

ALT Clevelando
Skr. Valdyba

Į DIRVOS SUKAKTUVINĮ BALIŲ ATVYKSTA

Inž. Antanas Mažeika, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, atskrenda iš Los Angeles.
Marija Rudienė, Balfo pirmininkė, atskrenda iš Chicago.

Inž. Vytautas Kutkus, JAV LB Krašto Valdybos pirmininkas, ir Ponia atvyksta iš Detroito.

Vytautas Abraitis, buvęs ALT S-gos pirmininkas, ir Ponia atskrenda iš Floridos.

Inž. Jonas Jukūnas, Kazimieras Pocius, Vilties draugijos vicepirmininkai, žurnalistas Mečys Valiukėnas ir dar keli asmenys, atvyksta iš Chicago.

KUR APSISTOTI ATVYKSTANTIEMS Į BALIŲ

Dirvos 65 metų sukaktuvinis balius įvyks rugsėjo 27 d. Lietuvių Namuose, 877 East 185th St., Clevelande (telef. 531-2131).

Dirva rekomenduoja svečiams, atvykstantiems iš tolimesnių vietų, apsistoti

Visi maloniai kviečiami dalyvauti

DIRVOS 65 METŲ SUKAKTUVINIAME BALIUJE

1980 m. rugsėjo 27 d. 7 val. vak. Lietuvių Namų salėje, Clevelande.

MENINĖJE PROGRAMOJE VISŲ MĖGIAMA DAINININKĖ

Vanda Stankienė

Šilta vakarienė, gėrimai. Šokiams gros Ažuolo Stelmoko orkestras iš Chicago.

Vietas prašome rezervuoti pas: K. Karalį tel. 229-2419, Gr. Plečkaitienę — 531-3474,

D. Ramonienę — 481-6562 ar Dirvoje — 431-6344.

Kaina asmeniui \$ 17.50

Dirvos koncerte rugsėjo 27 d. dainuos Vanda Stankienė ir jai akordeonu pritaras Ažuolas Stelmokas, kuris su savo orkestru taip pat gros šokiams.

arčiausiai esančiame viešbutyje: Holiday Inn, 28500 Euclid Ave., Wikliffe, Ohio 44092, tel. (216) 585-2750. Kambarių kainos nuo 38 iki 44 dol. Viešbutis lengvai pasiekiamas važiuojant 71 — 90 greitkelio iki Euclid Ave. išėjimo.

• Aleksas Laikūnas, Vilties draugijos valdybos vicepirmininkas, Dirvos 65 metų sukakties proga surengė specialų leidinį apie Dirvą, kuris jau baigiamas spausdinti ir sukaktuviniame baliuje bus galima įsigyti.

• Dail. Vytautas Petras Lepeška, 32 m. amž., Clevelande gyvenančių Lepeškų sūnus, praeitą savaitę žuvo skrisdamas lėktuvu iš Floridos į Bahamas. Lėktuvas su visais keleiviais nukrito į vandenyną ir visi paskendo. Dirva Lepeškams reikią užuojautą.

• Lilija Čeplickienė, Roma Tatarūnienė ir Gražina Plečkaitienė, pasipuošusios tautiniais rūbais dalyvavo praeitą savaitę gub. Reagano sutikime Clevelande.

• Skautininkių dėmesiui! Skautininkių ir vyr. sk. židiniečių suvažiavimas įvyks rugsėjo 27-28 dienomis Clevelande. Registracijos mokestį (10 dol.), pavardę, laipsnį ir adresą siunčia sesei S. Gedgaudienei, 2216 Coventry Road, Cleveland, Ohio 44118, telef. (216) 321-4751 iki rugsėjo 15 d. Suvažiavimo pilnas mokestis 60 dol.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PR. GAILIAUS DAILĖS PARODA

Clevelando Skautijos Akademikai skautai ruošia Prano Gailiaus meno parodą Dievo Motinos parapijos salėje spalio 18-19 dienomis.

Open Sunday 1-4

18003 Neff Rd. Near Our Lady of P. Help. 4 bedrooms, dining room, recreation room, carpeting, two + 1/2 car garage. Make offer.

17601 Harland Rd. Large 3 bedrooms single, dining room, big living room, sun porch, 2 1/2 garage. Make offer.

958 East 178 St. off Nottingham Rd. Ranch, split level 3 bedrooms, build in, air condition, sprinler, 2 car garage. Make offer.

GEORGE KNAUS

Realtor

481-9300

819 East 185 St.

• Danieliaus Gendriko orkestras susidedantis iš 4 asmenų yra veikiantis. Suinteresuojantys asmenys prašome skambinti telefonu: 531-9478. Kaina \$250.00 vakarui.

• Lietuvių baissolo komanda prie žaibo klubo baigė 1980 m. sezoną, laimėjusi 25 žaidimus, pralaidžiant tik 1 žaidimą. Laimėjo pirmą vietą JCC Central Division čempionatą. Komandai priklauso sekančios žaidėjai: Todd Madjar, Al. Nagevičius, Marius Čapas, Kęstas Petrakis, Al. Zylė, Jeff Paremica, W. Jacobs, Al Widmar, Gytis Motiejūnas, Dave Ostraske, John Morris, Algis Mainelis ir Staniškis, jr.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankyt kit arba skambinkit mūsų įstsigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

VISI KVIEČIAMI Į PIRMĄJĮ RUDENS

KONCERTA

1980 m. rugsėjo 20 d., šeštadienį,
7:30 val. vak.

DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS
PAGALBOS PARAPIJOS SALĖJE.

Programoje: Linda Ruzgaitė su populiarios muzikos dainom ir gitara. Kavutė ir šokiai.

Rengia MOTERŲ SĄJUNGOS 36 KUOPA

DIRVA

R. SPALIO LAIDOTUVĖS

Romualdas Giedraitis — R. Spalis, rašytojas, literatūros kritikas, mokytojas, mirė 1980 m. gegužės 14 d. Vokietijoje. Vykdamas jo testamentinę valią, jo kūnas buvo sudegintas, o pelenų urna atsiųsta į Chicago ir 1980 m. rugsėjo 20 d. bus padėta Chicagos lietuvių

tautinės kapinės, tokia tvarka:

- 9 val. ryto šv. M. Marijos Gim. bažn. pamaldos už Velionio Romualdo vėlę. Pamaldų metu solo giedos Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, vargonnuos Antanas Kalvaitis,

- Po pamaldų atsisveikinimo valandėlė Liet. tauti-

niuose namuose,

- Iš čia urnos nuvežimas į Lietuvių tautines kapines.

Laidotuvių rūpinasi Velionio žmona mokytoja Angelė Giedraitienė. Jai talkina Korp! Neo-Lithuania. Maloniai kviečiami laidotuvių dalyvauti visi Velionio Romualdo draugai, jo raštijos skaitytojai, kolegos rašytojai, skautai, neolituanai, kurių gretose jis dirbo.

Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba

JONAS PAPLĖNAS
(1906.VIII.4–1960.IX.12)

tautinės srovės darbininkas, visuomenininkas, plunksnos žmogus, Dirvos redakcinės kolegijos narys, prisimenamas 20 m. nuo jo mirties suėjus. Dr. J. Paplėno disertacinio darbo "Die Lohnpolitik in Litauen" atspaudas Bronės Paplėnienės pastangomis padėtas suinteresuotiems naudotis Amerikos Lietuvių Kultūros Archyve (ALKA), P. O. Box 608, Putnam, Ct. 06260.

- Margučio koncertas įvyks š. m. rugsėjo 28 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Chicagoje Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

Programą atliks mūsų žymoji solistė Nerija Linkevičiūtė ir naujai kylanti žvaigždė Vytautas Paulionis iš Kanados.

Bilietai gaunami Margučio įstaigoje ir Vaznelio prekyboje.

- Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks retų knygų paroda. Knygos apie Lietuvos ir kaimyninių kraštų istoriją, graždankos, papuošti Biblijų rankraščiai ir kt. knygos siekia net 16 amžių. Parodos atidaryme sekmadienį, rugsėjo 21 d. kalbės Susan Predergast Schoelwer, Chicagos viešosios bibliotekos specialių rinkinių globėja. Paroda tęsis iki lapkričio 15 d.

PAŽADĖJO PARAMĄ

Rugsėjo 13 d. Chicagoje susitiko lietuvių atstovai su senatoriumi Charles Percy.

Lietuvius atstovavo LB atstovai dr. Kazys ir Marija Ambrozaičiai, LF valdybą ir tarybą dr. G. Balukas ir dr. A. Razma, PLB pirm. V. Kamantas ir Lietuvių Resp. Federaciją pirm. A. Milunas, kurio rūpesčiu šis

susitikimas įvyko.

Buvo kalbėtasi Laisvės Radijo lietuvių skyriaus palikimu Europoje ir dėl bylos panaikinimo, kuri iškelta Washingtone prie sovietų ambasados demonstravusiems 18 lietuviams.

Sen. Percy pažadėjo lietuvių prašymą paremti.

- **Petras Paprockas**, Korp! Neo-Lithuania filisteris New Yorke, sunkiai serga ir guli ligoninėje.

- **Prano Čepėno Naujųjų laikų Lietuvos istorijos ant-rasis tomas** — lietuvių tautos praeitis ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas 1914-1923 metais — jau spausdinamas. Knyga apie 700 psl., kietais viršeliais dabar užsisakiusiems kainuoja \$20.00, vėliau bus pardavinėjama po \$25.00.

Užsisakyti leidėjo adresu: J. Urbelis, 1649 North Broadway, Melrose Park, Ill. 60160.

Korp! Neo-Lithuania steigėjui — filisteriui

DR. SIMUI VIRKUČIUI

mirus, jo žmonai STASEI ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą

Korp! Neo-Lithuania
New Yorko Valdyba
ir Filisteriai

Brangiam vyrui

A. A.

DR. JURGIUI BALČIŪNIUI

mirus, jo žmonai dantų gydytojai BRONEI BALČIŪNIENEI reiškia gilią užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugijos Moterų Pagelbinis
Vienetas

Mirus ALT S-gos Philadelphijos skyriaus narei

A. A.

ONAI DAVIDONIENEI,

jos vyrui PETRUI su šeima gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

ALT S-gos Philadelphijos
Skyriaus Valdyba
ir nariai

A. A.

ALEI SKLĖRIENEI

mirus, jos dukroms ALDONAI ir JŪRATEI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia

Egidijus ir Julia
Nida, Marija ir Kazimieras
Marcinkevičiai

Daiva ir Daniel
Kinnavy
ir
Antanas Blažys

Pranešame, kad š. m. rugpiučio 11 dieną mirė Lietuvoje

KAP. LEONAS JUOZAPAITIS,

sulaukęs 78 metų amžiaus.

Nuliūdę

seserys ir giminės

A. A.

TOMUI ČIURLIONIUI

mirus, jo sūnui JURGIUI ČIURLIONIUI reiškia nuoširdžią užuojautą

Jeanette Jankauskaitė

A. A.

SAULIUI ZAUNIUI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškia jo motinai JONUŠKAITEI-ZAUNIENEI-LESKAITIENEI, sūneliui DOVUI, seseriai GIEDREI ir visiems artimiesiems

Birutė Paprockienė

"Mūsų Sparnų" Lietuvių Evangelikų Reformatų Redakcinės komisijos nariui

INŽ. JOKŪBUI KREGŽDEI

mirus, jo žmonai VIKTORIJAI, dukrai JONEI ŠERNIENEI su šeima ir M. S. Redakcinei Komisijai reiškia gilią užuojautą

Irena ir Eugenijus
Manomaičiai
Boston, Mass.